

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastoj, ali rokopiše se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inserterov) je za celo stran K 80, za 1/2 strani K 40, za 1/4 strani K 20, za 1/8 strani K 10, za 1/16 strani K 5, za 1/32 strani K 250, za 1/64 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

tev. 43.

V Ptuj v nedeljo dne 27. oktobra 1912.

XIII. letnik.

Vojna na Balkanu.

— turške zmage pri Adrianoplu. — Bulgarska poročila. — Srbsko prodiranje. — Boji za Skutari. — Napredovanje Grkov. — Operacije v Egejskem in črnem morju.

Turčija se brani z levovim pogumom na strani in ima pri temu mnogo sreče. Govorijo, da so združene balkanske države mnogo bolj udarile. Kajti s tem so dali Turčiji izvršiti svojo mobilizacijo in poklicati iz Male Azije velikanske množice vojaštva. Tako ni treba biti posební optimist, ako se v turških otroških, skozinsko zlaganim poročilom in listov o vojni, smatra položaj Turčije za razmeroma ugoden. Slovenski listi so pravi falzifikatorji resnice in de- res tako, kakor da bi še živeli v temnem srednjem veku, ko se je v križarskih vojnah množilo ljudi za kosček zemlje v Aziji poklalo. Slovenski klerikalni listi se potegujejo za ro- ske narode na Balkanu in govorijo o „vojni za proti polumesecu“. To je na eni strani samrtno hujskanje, na drugi strani pa pačenje resnice. Kríž sploh ne vodi vojsk, gospodje po- zni duhovniki, kajti kríž je znamenje miru, ne- zmi in med božjimi zapovedi stoji: Ne nbi- Verskih vojen danes ni in tudi tukaj se gre za nobene verske svetinje, marveč le za nesrečnost balkanskih poglavarjev, ki so svoje vojsko tako prokleto izmolzli in izžemali, da zdaj radi novim „podanikom“ kožo čez ušesa vlegli. Tako stoji stvar. Revolverski srbski er, katerega roke so še krvave od najpod-

lejšega umora, kar jih pozna novejša zgodovina, nadalje poglavar črnogorskih ovčjih tatov „kralj“ Nikita, ki ga pitajo s „trinkgeldi“ evropskih velevladi in ki je že sam več ljudi poklal, ka- kor ima las na glavi, niso zastopniki krščanske misli.

Turčija se ima na štiri bojišča braniti, ki ležijo okoli njenih mej. Prvo je bojišče okoli trdnjave Skutari, kjer se bijejo že dalje hudi boji med Turki in Črnogorci. Zadnjim se je v prvem hipu posrečilo, prekoračiti meje in zasesti nekaj manjših utrd. A mesta Skutari še niso premagali. Vojni do- godki v tem kotu za izid cele vojne nimajo nikakoršnega pomena. Tudi Grki sami imajo lahko vojno, ker jim Turki niso posebno močnih oddelkov vojaštva nasproti postavili. Grki so turško mesto Elassona zasedli in so po tej zmagi vrgli z velikimi izgubami Turke v pokrajino Selfidše, kjer se bijejo ponovni hudi boji. Na- tančnih poročil se od tukaj še nima. Srbi zopet so prodrli do mesta Pričina, ki leži sredi Kosovega polja, in korakajo proti Uškiub, kjer se bode bržkone ena odločilnih bitk zgodila. Pri Uškiubu stoji okroglo 100.000 turških vojakov in pričakuje sovražnika.

Odločitev cele te nesrečne vojne pa se bode zgodila na bojiščih okoli mesta

Adrianopel. Tam stoji danes okoli 200.000 turških vojakov, 1000 turških jezdecev in 500 kanonov. Njim nasproti šteje bulgarska armada okroglo 150.000 mož. Bulgari so objavili že zdaj celo vrsto zmagovalnih poročil. Iz Carigrada pa se poroča, da so dosegli Turki ve- like uspehe med rekoma Marica in Tundša, torej pred trdnjavo Adriannpel. Glasom teh poročil so bili Bulgari grozovito tepeni.

Posebna važnost ima v tej vojni tudi mor- narica. Balkanske države nimajo nobene vpoštevanja vredne mornarice; le Grška ima nekaj bark, ki se pa seveda v nobenem oziru ne mo- rejo meriti s turško mornarico. Turki parniki so doslej razna bulgarska pristanišča, zlasti mesta Burgas in Varna uspešno bombar- dirali in tam tudi vojaštvo izkrcali, tako da ima bulgarska armada sovražnika zdaj tudi v hrbtu. Grški parniki so zopet v Egejskem morju prišli pred turški otok Lemnos, ki nima nobene izdatne posadke, in so ta otok grški vojaki zasedli. Boji na morju bodejo v tej vojni isto- tako odločilni.

Nam ni mogoče, vse nasprotujoče se tele- grammi objaviti. Podati hočemo torej v naslednem le poglavitna zadnja poročila.

* * *

Nagrada za glavo.

Resnična povest iz Balkana.

Spisal L. W. Rochowanski.

V Avstovacu, na visoki planjavi Gacko (Metohija) v Hercegovini, sedela sta v kantini pri enega tabora Gjuro Vasković iz Vinkovce, srbski slavinski kmetijski fant, njemu nasproti Mitar Vule, njegov prijatelj. Ekserciranje je bilo končano in zdaj sta sedela skupaj ter go- vorila pri kupici lozovace. Gjuro je bil navadni ropar, Mitar Vule pa je bil že „gefretter“ in je bil na to jako ponosen. To je le vted tega sešel, ker si je priučil nemškega komanda in je bil znal nemško čitati. S posebno zadovolj- nostjo je odpiral čez dan svoja široka usta, kadar je bilo treba pred inšpekcijskim oficirjem odgovoriti „Habt acht!“ ali „Marsch!“ zatuliti. Tudi napram svojemu prijatelju Gjuri Vaskoviću je peljal rad veliko besedo. Povsod je čital raz- glase in je potem zvečer podučeval svojega pri- jatelja Gjuro.

„Veš, kaj sem danes čital? Razpis nagrade na glavo roparskega poglavarja Milana Ristič; ali ga poznaš?“

Gjuro Vasković je tiho pokimal in pazno poslušal.

„Ta ropar je mnogo let izvršil neštete na- grade na cesti iz Gacke v Trebinje. Zato je vlada daj nagrado na njegovo glavo razpisala. Kdor prinese glavo, dobi sto cekinov.“

„Kaj? Sto cekinov za glavo Harambaše,

roparja? Ali veš, to gotovo? Od kje veš to?“ Gjuro je razburjen in hitro govoril.

„Na uradni tabli kotarskega urada je na- pisano črno na belem; čisto jasno, tudi drugi so to čitali.“

Gjuro se je težko vsledel in je zrl tiho pred- se. Poznal je Milana Rističa prav dobro; od domačih kmetov in pastirjev je bil mnogo o njem izvedel, kadar so si, sedeči pri ognju, pravili roparske in junaške povesti. Od njih je bil tudi izvedel, da so šele pred kratkim Rističa na Gacko-polju videli in da je od tam v skale Črnogore pobegnil.

Nakrat je udaril s pestjo po mizi, da se je Mitar Vule kar prestrašil. „Sto cekinov!“ je zavpil. „Še eno čašo žganja — sto cekinov!“ In zopet je pričel premišljevat.

„Kaj pa ti je?“ je vprašal Milan Vule. Gjuro ni dal odgovora; le semtertja je zamom- ljajl: „Sto cekinov!“ potem si je pustil zopet lozovace natoči.

Naposled sta odkorakala oba do svojega trdega ležišča. Gjuro Vasković je takoj zaspal, ali v spanju videl je Milana Rističa pred seboj. Štel je vedno zopet onih sto cekinov, ako ni morda kateri izginil. Vidil se je kot bogatega moža v svoji domovini v krogu sorodnikov, zgradil si je v sanjah malo hišico iz lesa, na eni strani celo iz opeke. Korakal je z dvig- njeno glavo k starišem svoje ljubice, svoje črno- lase Gjoke, in jo je vzel seboj. Stal je pred svojo novo hišo poleg svoje žene in štel ovce,

ki so prihajale od paše, proračunal teleta, ki jih je pričakoval od svojih krav. Šel je v kamro in preštel steklenice rakija, ki jih je tam imel, ter se zadovoljno po stegnud udaril. Potem je videl zopet Harambašo pred seboj, bežal je za njim čez gore in doline, a dohiteti ga ni mogel; kakor mu je bil blizu, odprla se je pred njim dolina, padel je v njo in se pobil, da mu je tekla kri po obrazu in nogah. Kadar je pri- šel iz pečin, bil je ropar že daleč in zopet je za njim bežal.

Ves poten se je Gjuro zbudil in pogledal okoli sebe. Bilo je popolnoma temno, okoli njega so vsi spali. Vsedel se je na rob svojega ležišča, njegova prsa so težko dihala, vidil je še vedno Milana Ristič pred seboj bežati. Počasi je zbiral svoje misli, počasi se je razvil v nje- govi vroči glavi načrt. Pogledal je večkrat na svoje tovariše, zlezal potem natihoma k svojem tornistru, na katerem je ležal bajonet. Vzel je bajonet in stopil previdno na hodnik. Zunaj v mraku nabrusil je svoje orodje na ojemem ka- menu. Neopažen prišel je zopet na svoje ležišče; kmalu je prišlo jutro in dolžnost je klicala.

Tekom dneva ni govoril s Mitarjem Vule nobene besedice; tudi zvečer ne, ko sta zopet v kantini sedela in žganje pila. A ponoči se Gjuro ni sčel; vlegel se je oblečen in je tako delal, kakor da bi spal. A poslušal je pazno na vsak ropot, ki je od zunaj prihajal. Ko je smatral čas za ugoden, se je previdno dvignil, vzel svoj bajonet in odšel tiho iz kasarne. Ko so ga

Velike turške zmage?

Soloniki, 22. okt. Od pristojne strani se poroča, da so Bulgari in Turki v dolini Struma zapričeli vedno večji boj. Turki so postavili bulgarsko prodiranje.

Konstantinopol, 23. okt. Turški listi prinašajo telegram iz Adrianopla s posameznimi poročili o bojih med rekoma Marica in Tundša. Glavni boj se je vršil v Marašu, šest kilometrov od Adrianopla. Bulgarovje je bilo 30.000. Turki so jih v krvavi borbi premagali. Bulgari so proti Kara-Agaen bežali in mnogo tisoč mrtvih nazaj pustili. Baje so Turki tudi pri mestu Kadiköi, 25 km od Adrianopla, zmagali. Padlo je Turkom tudi 11 kanonov v roke. Nadaljnji boji so se vršili pri Kirtsal, Haskvi, Ispine, Çalikanak, Hamidic. Bulgari so bili povsod tepeni. V okolici Adrianopla se vrši velikanski boj, o katerem še ni nobenih poročil. — „Frankfurter Ztg.“ poroča o velikem boju pri mestu Kirkkylisse, kjer so Turki Bulgare premagali. Bulgari so imeli 3000 mrtvih in korakajo nazaj proti svoji meji. Turki jim sledijo na celi črti.

Sofija, 23. okt. Tu se poroča, da so na celi črti hudi boji, v katerih baje Bulgari zmagujejo. Pokrajina Tamraš je baje od turškega ozemlja odrezana. Bulgari so prišli pred Adrianopol do Arde. Tu so Turki zbežali in zapustili 100 mrtvih. V Sofiji se je zadnje dni več vohunov, m. nj. tudi eno žensko ustrelilo.

Prodiranje Srbov.

V sandžaku in v Stari Srbiji imajo Turki 40.000 Arnautov, 10 batajlonov vojakov in 4 baterij. Srbska armada je prodrla do Kosove. Srbi so imeli izredno velike izgube. Srbska armada se zbira pri Üskübu. V vseh pokrajinah zažigajo vasi.

Okrog jezera Skutari.

Saloniki, 23. okt. Položaj proti Črnogorcem stoječega vojaštva je ugoden. Trdnjave Turkov so izborne in se bodo Črnogorci na teh zidovih glave razbili.

Grške operacije.

Atena. Listi poročajo, da so Grki v bitki pri Larantaporon Turke nazaj porinili in da zmagovito prodirajo.

Male vesti.

Črnogorci so mesto Plevlje zažgali. Iz sandžaka beži mnogo Turkov v Bozno.

Turčija dosedanje boje ne smatra za važne in mobilizira naprej. Do konca tega meseca imela bode Turčija 700.000 vojakov zbranih. Taki moči ni Bulgarija kos.

zutraj zaman iskali, bili so si vsi edini, da je dezertiral. Taki slučaji so se mnogokrat zgodili; napravili so naznanilo.

Gjuro je hitel proti Črnigori; skrivno je prekoratil mejo. Hotel je svojo srečo iskati; niti slutil ni, da je z begom iz kasarne storil zločin, za katerega ga čaka ojstra kazen. Misli je le na svoje Gjoko in na tistih sto cekinov.

Iskal je povsod po roparskem poglavarju in izvedel, da je bil ta res pred pad tedi v Gacko-polju, da pa je pozneje, ko so ga zasledovali, zbežal v Cetinje, glavno mesto črnogorsko.

Milan Ristič bil je vbogi, preganjani begunc, ki ni imel ničesar od svojega krvavega rokodelstva. Nobena hiša, nobena streha ni bila njegova, moral je po noči v votlinah, podrtih kočah pastirjev, pod mostovi prebiti. Gjuro je trdovratno zasledoval njegovo pot, tedne dolgo, v kljub temu da je moral mnogo lakote trpeti. Po štiritedenskem beganju ga je končno izsledil; izvede lje, da ima ropar svojevredno prenočišče pod nekim kamenitim mostom.

Gjuro Vasković je čakal do večera. Potem je zlezal kakor maček k starome mostu, ki je bil v luninem svitu s svojim skrivljenim hrbtom podoben velikanski zveri iz pradednih časov. Tam je gledal Gjuro po ro-parju. A nikjer ga ni mogel videti. Tako je pretekla ena ura v strahu in razburjenju. Zdaj nakrat na je vidil visoko, divjo postavo, puško v roki, handžar v pasu; skrivala se je v velikanski sanji ovančičnega mosta in korakala

Črnogorci so ustrelili lastnega svojega generala Božo Boškovič. Preganjal je svoje vojakove v obupni boj pri Čipčaniku z besedo: „Naprej psi!“

Popolno zaupanje
pridobile so si

MAGGI -jere

kočke
(gotova goveja juha)

5 po 5 vinarjev
pri vseh gospodinjah.

Ime MAGGI jamči za
takošnjo pripravo
in izvrstno kakovost.

Oklic.

Na južnoizhodnih mejah naše države divja vojna! Brez vspeha je bil upor velikih držav to nesrečo odvrniti. Že se je cedila ljudska kri!

Neizrečna beda se razprostirja po bojiščih Balkana! Ranjeni kličejo na pomoč, vendar zastoj, ker manjkajo najpotrebnejša sredstva, da bi se bolečine teh nesrečnih ohladile, kateri so se borili za svojo domovino! Je torej na prvem mestu dolžnost „Avstrijskega Rdečega križa“, da na sosednem bojišču v smislu genevske konvencije svojo človekoljubno nalogo izvrši!

Rdeči križ se ne briga za narodnost, niti za vero ranjenega bojnika. Samo potreba pomoči razsoja!

Kjerkoli beda kliče, mora „Rdeči križ“ nastopiti! Tako to zahteva človeška dolžnost!

Za prvo, najnujnejšo pomoč, razpolagal je že „Avstrijski Rdeči križ“ v svrhu odposlance zdravnikov, postrežnikov, obvezil in sanitetnega materiala, kakor tudi barak vojskujočim narodom brez razlike zastave.

Zalibog ne dopustijo sredstva „Avstrijske družbe Rdečega Križa“, da olajša zadostno od dneva do dneva se raztezajočo vojno bedo, kakor to zahteva krvava sila.

„Avstrijski Rdeči križ“ obrne se toraj na vse dobre ljudi, da mu kar mogoče pomagajo, izpolniti prvo dolžnost ljubezni do bližnjega! Ohladiti bolečine ranjenih, ohraniti njih život nje nim rodbinam!

Narodi Avstrije še nikdar take prošnje niso zavrnili. Bodo gotovo tudi tokrat storili, kaj njih srce kaže!

proti svojemu trdemu ležišču. Gjuro je hotel takoj na roparja skoči, komaj se je zadržal in počakal, da je oni končno trdno zaspal. Dve uri sta medtem zopet pretekli, luna je stala visoko in žarela v trdnem svitu.

Gjuro je prilezel čisto blizu. Pogledal je spečemu Rističu v obraz; potem je potegnil svoj bajonet in je roparju hipoma glavo od trupa odrezal. Hitro je potegnil iz žepa veliki, iz domačega platna napravljeni robec. Bil je štikal z zlatimi rožicami; njegova Gjoka vtaknila mu je ta robec pri slovesu v tornistro. Zavil je odtrgano, močno krvavečo roparjevo glavo v ta robec, zavezal, vzdignil to prtljago na hrbet in hitro odšel v daljavo.

Korakal je dan in noč, svoje grozno breme na hrbtu, pogorovju in v dolinah, skozi kame-nite in pušave močvirja; izogibal se je vsake vasi. Čez sedem dni prišel je ves raztrgan in truden na hercegovinsko mejo. Po krivnih potih je prišel čez mejo in dospel ponoči v Gacko. Šel je takoj do kotarskega urada, potkal krepko in zahteval govoriti z okrajnim poglavarjem. Nevoljen pustil ga je pandur vstopiti, vprašal kaj hoče v tako pozni uri in ga peljal pred glavarja.

„Prišel sem po tistih sto cekinov, ki so razpisani za glavo Harambaše Milana Rističa“, izjavil je Gjuro Vasković.

„Kako prideš do te predznosti in zdaj po noči!“ zakričal je glavar, „kako se pišeš in kdo si?“

A Gjuro je vzel svoje mrtvo breme raz hrbta in je položil na pisalno mizo. Glavar je

Hitra pomoč je nujna!

Tudi najmanjši donesek je dober!

Doneski se prevzamejo:

Na Dunaju:

Pri vodstvu zveze „Avstr. družbe Rdečega Križa“ na Dunaju I. Mchgasse 1 (račun poštne hranilnice 1923)

V posameznih kronovinah:

Pri vodstvih pomožnih družb „Rdečega Križa“ vrhun tega pri upravištvu tega časnika.

Predsedništvo zveze:

Knežinja Montenuovo.
Fanny Meissner-Diemer.

Knez Schönburg.
Dr. vitez Uriol.
Knez Dietrichstein.

SUKNA in modno blago za gospode in gospe
priporočila izvozna hiša 140
Prokop Skorkovsky in sin
v Humpole na Češkem.
Vzorci na zahtevo franco. Zelo zmerne
cene. Na željo hočem dati takoj izgotoviti gospodske oblačila.

Cenjeni somišljeniki!

V kratkem času izšel je zopet tak
splošno priljubljeni

„Štajerčevi“

kmetski koledar za leto 1913.

To je edino v slovenskem jeziku pisani
ledar, ki se ne izdaja iz teh ali onih osebnih
sebičnih vzrokov, temveč ima namen, podati
jemalcem vse tekom leta potrebne seznanitve
gospodarske nauke, važna določila, obenem
tudi krasne slike, zabavne in izobraževalne
spise.

Cena koledarju, ki je zopet tako
in velik kakor lansko leto (namreč 134 strani
znaša 60 vinarjev brez poštne. Za po
nino je dodati 10 vinarjev. Kdor vzame 10 ko
ledarjev, dobi enega zastonj.

Prosimo cenjene somišljenike, naj tudi leto
z vse vneemo ta izborni ljudski koledar
razširjajo. Ker imamo že jako veliko naročil
treba je, da se vsakdo čim hitreje naroči.
Najbolje je, ako doda naročilu svoto v pošti
nih znamkah ali pa da se jih več naročnik
kov skupaj zbere, ki potem na en naslov na
ročijo. Za naročilo je porabiti najboljše sledeč
formular, ki ga je pravilno in natanko iz
polniti, potem izrezati, v kuvert dati
na upravo „Štajerca“ nasloviti in (da
se znamke ne pošlje odprto, na kuverti 3 v
znamka; ako se pa znamke pošlje, potem na
prto z 10 vin. marko) odposlati. Vsa naročila

skočil prestrašen nazaj, grozoviti duh prihajal
je v njegov nos.

„Odprite sami in poglejte“, je rekel Gjuro s smehljajem.

Uradnik je odprl krvavi robec. Razburjen je vprašal Gjuro, kako je prišel do te napredne glave. A Gjuro je ponosno poročal o svojem težavnem potovanju, o naznanilu in o svojem sklepu, prinesiti roparjevo glavo, na katero je tako visoka nagrada razpisana.

„Kdo ti je rekel, da mu glavo odreči?“

„Saj je bila nagrada izrecno na glavo roparja razpisana. Tu je glava, in zdaj zahteva svoj denar!“

„To bodeš že dobil,“ odgovoril je glavar, „pa veš da si dezertiral in da bodeš vsled tega hudo kaznovan?“

Gjuro je stal tam z veselim obrazom; slišal je le, da bode denar dobil; to mu je bila glavna stvar.

Glavar je pustil takoj oblasti zadevo naznaniti; kmalu tudi je stopila patrolja v sobo. „Vodil jo je Mitar Vule. Niti izpoznal ni Gjuro takoj, tako raztrgan je bil ta. Ko mu je v roke in je glavar ravno zadevo pridno protokoliral, pošepetal mu je: „Magarac ti, oči!“ Ali ti je bilo to treba?“

Gjuro pa se je zopet nasmehnil in zašepetal nazaj: „Dobil bom denar pa vendar sto cekinov bogat mož postanem in ljubljena Gjoka moja.“

S smehom se je pustil v ječo odpeljati.

notri čepel. No, kje pa bo zdaj d. p. Verstovšek zborovanje imel, ker zdaj nimamo več klerikalnih gostiln tukaj??

Martinčan.

Ješence. Slavni g. urednik! Podpisani posim, naj se v „Štajercu“ sledeče objavi: Jaz kot naročnik „Štajerca“ bil sem že večkrat od župnika Muršeca proti drugim osebam napaden in za danes le nekaj odgovarjam: Naš župnik vprašal je pred kratkim neko žensko, ako ima njen gospodar „Štajerca“; ker pa baje ni pravo izvedel, razlil je takoj svojo sveto jezo nad menoj, ter rekel proti taisti ženi, da mi je že večkrat pošto poslal, naj pridem k njemu. Vprašam Vas g. župnik, k čemu neki bi naj šel k Vam? Saj nisem pri Vas nič izgubil. Če pa hočete izvedeti, kaj sem za en ptič, za vprašajte občinskega predstojnika na Ješenci, pri katerem se mi je moja dolžnost naznaniti; ni pa nikjer postavno, da bi se tudi v farovžu moral naznaniti. Tožili ste tudi, g. župnik, proti drugi osebi, da Vas v „Štajercu“ črnim; no in kaj treba črniti, črni ste itak dovolj od zunaj in znotraj, in prav nič Vam jaz nisem kriv, ako Vam „Štajerc“ kako resnično prinese pod nos. Ali je morda „Štajerc“ česa lagal o Vas? Tožite, ako ni res! Neka lažniva tretjerednica povedala je našemu župniku, da pojdem iz Ješence in baje se mu bode težek kamen od srca odvalil. Bržkone bode tukaj Muršecu vso veselje in up po vodi splaval, ker to ni res. Saj pošteno živim in mi nihče ni odpovedal stanovanja; ako bi se pa to le zgodilo, potem si nimate g. župnik kaj veseliti, ker prišel bi le bližje Vas in to bi ne bilo dobro, ker jaz bi Vas le prepogosto obiskal, in morali bi mnogokrat v Vašo klet, ker tam bi ga podušla kak literček, ker šnopsa jaz ne pijem, čeprav imam ptujskega „šnopsarja“, kakor ste ga imenovali iz prižnice na dan-20. X. Povem Vam za danes: Ako Vas še kaj glava boli, recite Vaši kuharici, naj Vam daje ona mrzle obkladke, ker moji bi bili prevroči. Ali ste morda pozabili na leto 1906? Kaj je pa bilo takrat? Le premislite no malo nazaj, mogoče si še kaj spomnite? Ali še veste, kaj ste mi bili taistega leta za en veliki dobronik? Jaz si še dobro spominjam. Ne mislite g. župnik, da sem kak neumnež, brijem se sam in se ne pustim od drugih briti. Sem pravi kristjan, čeprav imam „Štajerca“, verujem v Boga, ali za politikujoče farje pa res ne dam piškavega oreha. Za zdaj bodite pozdravljeni, g. župnik. od „Štajercijanca“, Viktor-ja Bachmann.

Zobna krêma

KALODONT
Ustna voda 40

Hrvatje smo postali!

Človek ne vé, ali bi se nasmeljal tej trditvi ali kaj, — v vseh slovensko-klerikalnih listih čitamo zdaj na dolgo in široko, da smo postali

Hrvati. Slovencev ni več, slovensko ljudstvo je izginilo iz pozorišča brez sledu, — od bozanske meje pa do Celovca in Spielfelda živijo zdaj Hrvati...

Tako so dekretirali naši klerikalni poglavarji, na čelu jim „nekronani vojvoda kranjski“ dr. Ivan Šušteršič.

Slovensko ljudstvo niti ne vé, da se je na komando kranjske gospode tako rekoč v trenutku spremenilo, da je zginilo v hrvatskem morju, da mu morajo biti zdaj Jukiči vzori in da ni več nobenih štajerskih, koroških in avstrijskih mej... Pa je tako in kdor tega ne veruje, naj premaga gnus in naj za trenutek v klerikalne liste pogleda. Tam stoji vse to črno na belem. V Ljubljani so imeli hrvatski in doslej slovenski voditelji neko skupno zborovanje, na katerem se je mnogo bobnalo in ropotalo. Objemala sta se hrvatski pravaš dr. Štarčević in slovenski klerikalni pol-bog dr. Šušteršič. In vsi mali in manjši voditelji in voditeljčki so se za njima objemali in poljubovali, kot „en narod,“ kot „Hrvati...“ Mariborski dr. Anton Korošec je govoril v imenu spodnje-štajerskih „Hrvatov,“ Grafenauer pa zopet v imenu koroških „Hrvatov“... Sicer pa govorimo o tem zborovanju še drugič.

Hrvati smo torej postali!

Pa stvar ni tako smešna, kakor izgleda na prvi pogled. Stvar tudi ni tako nedolžna, kakor izgleda na prvi pogled. Ljudje a la Šušteršič, Korošec ali Grafenauer naj bi le poskusili, recimo na Ruskem ali v Srbiji take ideje sprožiti. Naj bi tam javno in ob belem dnevu državno ustavo napadali ter njene stebre izpodkopavali. Našli bi se z vsemi svojimi „ideali“ prav hitro v Sibiriji... To, kar počenja ta klerikalna gospoda, je predrzni in brezobzirni napad na avstrijsko ustavo, korošnega izza časov madžaronskih uporov nismo več doživeli. Kar brez ozira na postavo in ustavo, brez ozira na zgodovinske pravice, brez ozira na stališče našega cesarja, hočejo slovenski in hrvatski klerikalci naše kronovine raztrgati, avstrijsko mejo izbrisati in na končni cilj panslavizma delovati: na uresničenje nove jugoslovanske države. To je jedro vsega tega pod imenom „trializem“ skritega gibanja in vse lepe in sladke fraze, s katerimi mečejo ti v jezuitovskih šolah vzgojeni klerikalni velikaši okoli sebe, vse njih fraze o verstvu in o patriotizmu so le hinavščina, le zanjaka za nevedneže. Končni in pravi cilj je — jugostovanska država. Ta cilj pa tudi nočejo doseči iz bogve kako vzvišenih narodnih ozirov; njih tajno upanje je edino to, da bi v taki „jugoslovanski državi“ njih setev še bolj v klasje šla, da bi svojo moč potem še lažji razvijali in ljudstvo še prostje zatirali ter vladali, — vladali po vzoru srednjeveških trinogov, z ognjem in mečem, z gromado in inkvizicijo...

Ali se jim bode to posrečilo?

Izbrali so si za svoj predrzni naskok pravi trenutek. Ravno zdaj, ko je ves Balkan v ognju, ko se tam doli tisočeri napol divji* bojevniki

valjajo v svoji krvi, ko je naša država resnejša zaščitnica evropskega miru, ko je pa Avstrija na drugi strani v velikanski nevarnosti, da se sežejo balkanska plamena na njene meje, — ravno v tem trenutku počenjajo klerikalni voditelji razburjati duhove avstrijskem jugu, ruvati proti stebrom cesarstva, sejati nemir v Avstrijo, ki ji je v teh nevarnih časih složnost tak živo potrebna... Zato nevarnosti vojne s Srbijo so slovenski liberali pričeli protiavstrijsko gonjo, zdaj pa v časih, ko so pogledi celega sveta obrnjeni na Habsburško monarhijo, zdaj pričenjajo klerikalci položaj izrabljati...

Ali se jim bode posrečilo?

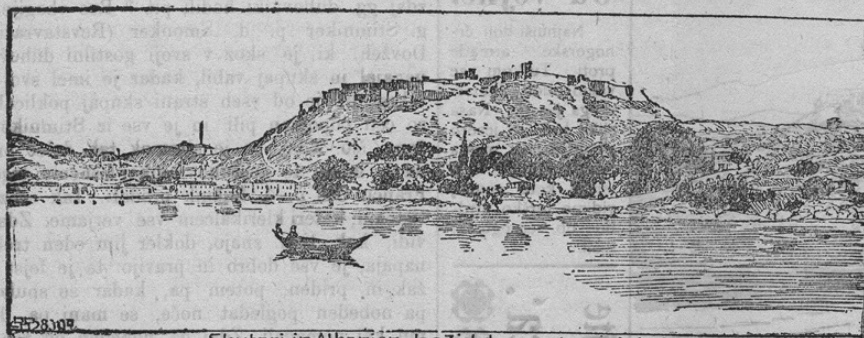
Oblasti molčijo, vlada molči in ne vidi ne sliši ničesar, — pa vendar se ne bode vsničila ideja te „skupne Velike Hrvatske“. Kajti ljudstvo ima tudi pravice. Ljudstvo bode govorilo. In slovensko ljudstvo na Štajerskem ter Koroškem ne mara izgubiti v hrvatskem morju, ne mara se družiti s balkansko „kulturo,“ — ljudstvo visi z vsem živci, z vsemi čuti in misli, z vso ljubeznjo na krasni svoji štajerski in koroški domovini. Ljudstvo ne bode dopustilo, da se panslavističnih hujskačev Koroško in Štajersko raztrga kakor staro cunijo, — in ljudstvo na Štajerskem in Koroškem bode zopet najboljši branitelj avstrijske misli!

Novice.

Poštenost in denar. Veliki štajerski pisatelj Peter Rosegger piše v svojem listu „Hengarten“ kratke a jako značilne črtice, od katerih naj sledeče posemamo: — „Govorili smo o plemenitosti, ki se jo najde mnogokrat pri vseh ljudeh. Neki bančni direktor mi je pri tem tole dogodbico povedal: Nekega dne imel je direktor naznaniti neki navadni ženski, vdovi uradnika, da je bila napravila glavni dobiček pri turških srečkah. Da bi žena vsled preneglega veselja morda ne trpela na svojem zdravju, ako bi ji stvar neposredno in hitro naznanil, hotel ji je direktor njeno srečo osebno in prav previdno povedati. Pustil jo je poklicati. Prišla je v svoji revni obleki vprašala ponižno, kaj želijo od nje. — „Ljuba gospa, Vi posedujete eno turško srečko.“ — „Ja, zdi se mi“, je odgovorila. In on: „Zaznamovana je na naši banki in jaz imam prijetno nalogo, Vam naznaniti, da ste s to srečko dobiček napravili.“ — „Tako?“ je rekla žena mirno. — „In sicer veliki dobiček“, pristavil je direktor počasi. — „Tako?“ je zopet rekla. — „Glavni dobiček na 200 tisoč goldinarjev!“ — „Tako?“ je rekla popolnoma mirno. — „Ja, gospa, ali živite v tako lepih razmerah, da Vas to naznanilo prav nič ne razburi?“ — „Pet nepreskrbljenih otrok imam“, je odgovorila. — „No torej! Zdi se morali vendar od veselja poskočiti!“ — „Saj se veselim“, je rekla, „a ljubi Bog naj stori, da bodejo moji otroci pridni ostali, čeprav bodo denar imeli!“

Bog in vino. Še nekaj nežnega iz Roseggerjevega lista! — „Na predpustni torek prišel je stari znanec k meni in je povedal pravljico o Bogu-očetu in svetemu Petru. Bog-oče se je nekega dne pritožil, da ljudje na zemlji, kadar imajo kislno vino, vedno kličejo: „O Bog, kako slabo je vino!“ Vedno vežejo božje ime s slabimi stvarmi, to pač mora Boga jeziti! „Tukaj pa bi že vedel nekaj svetovati“, odgovoril je Peter, „pusti, da bode enkrat prav dobro vino zrastle!“ „Prav imaš, Peter, to storim tudi“, rekel je Bog-oče. „Da bodejo ljudje vsaj imeli priložnost, izreči moje ime skupaj z dobro stvarjo.“ Potem je napustil Bog prav izborno vinsko leto priti. Petra pa je poslal na zemljo, češ da naj izve, kaj ljudje zdaj pravijo. Dolgo je Peter izostal in ko je končno nazaj prišel, bil je jako slabe volje. „No, Peter, kaj pravijo ljudje k novemu vinu?“ vprašal je Bog-oče. „Gospod“, odgovoril je Peter, „ti imaš srečo. Napravi kar hočeš, nikdar ti ne bodejo ljudje prave časti dali.“ „Kaj pa pravijo?“ „Ja“, povedal je Peter, „pijejo na vse pretege, cmokajo z jeziki in pravijo: „Vraga, kako dobro je vino!“

Od vojske.

Skutari in Albanien, das Ziel des montenegrinischen Vormarsches.

Naša slika kaže glavni cilj črnogorske vojske, turško mesto Skutari. Mesto leži okroglo 25 km od Jadranskega morja na južno-vzhodnem bregu istotako imenovanega jezera. Skutari je glavno mesto severne Albanije in ima 35.000 prebivalcev. Tu je tudi garnizija 24. turške divizije. Velika vojašnica je obdana z zidovi in jarkom in podobna trdnjavi. Mesto Skutari ima znane

nito zgodovinsko preteklost. Najbolj je cvetelo za časa Stefana Dušana. Potem je prišlo v last Benetk in je ta takratna republika v Skutari zbirala orodje. Šele po desetletja trajajočih krvavih bojih dobili so l. 1479 Turki to mesto v svoje roke. Avstrija in V. Skutari mnogo vpliva.

Iz Spodnje-Stajerskega.

Tri dni v kleti. Na štajersko-kranjski meji govajajo zdaj cele skupine tujih ljudi, ki so pri zgradbi dolenskih železnih uslužb. Zdaj postopajo na meji in fehtajo pri kmetih. Zda ter vino. Ako se jim nič ne da, pa so s požigom ali kaj drugim. Pred kratkim je banda takih postopacev k vinski kleti posestnika Kralja v brežiški okolici. V kleti je bila posestnica, ki postopacem ni hotela dati. Ti lopovi so vsled tega posestnika v klet zaklenili in odšli. Klet leži v savi in nikdo ni slišal klicanje žene. Njen mož ni na nekem potovanju in je prišel šele tretji dan dom. Živina je tulila od lakote. Preden posestnik je končno svojo ženo v kleti pri nezvestno našel. Tri dni je morala neznana v mrzli kleti brez vsake hrane prebiti. Ti, da bodejo orožniki lopove dobili.

Pazite na deco! Iz Šoštanja se poroča, da posestnica Marija Oblak na polje; svojega sedemletnega otroka je pustila samega v postelji, ki je prišla domu, bil je otrok mrtev; zabil se je bil v blazinah, s katerimi je bil obdani.

Uboj. V Modriču pri Konjicah je več fantov padlo posestnika Matijo Urlea. Suroveži so se rešili ubili. Orožniki zasledujejo zločinske taline.

Notenje vere. V farni cerkvi v sv. Florijanu pri Rogatcu je posestniški fant Janez Turk uradila med božjo službo nekega drugega glasno psoval in pretepel. Turka so sodni naznanili.

Pretep. V neki gostilni v Skomernu pri Konjicah so fantje Janez Ravnjak in brata ter Leopold Pacnik pijančevali. Naposled se stekli. Ravnjak je potegnil nož in je z njim Janeza Pacnika v desno roko sunil. Potem se bežal, a ranjenega brat je tekel z odprtim mečem za njim. Ravnjak pa je vzel poleno in Leopolda Pacnika na tla pobil, tako da so se mu možgane pretresle. To so „zabave“ naših talinov, odkar se jih „vzgojuje“ v klerikalnih društvih!

Požar. V Dvoru blizu Šmarja pri Jelšah požar je posestniku Mihi Drobne gospodarsko kmetijo, v katerem je bilo tudi jako veliko krme in življenskih sredstev. Zgorelo je sedem kosov govede in 5 prašičov. Nesrečni posestnik ima za 10.000 K škode, zavarovan je le za 4000 K. Požar je nastal vsled neopredelnega ravnanja z lučjo.

Huda nesreča. Šele pred kratkim oženjeni posestnik Jožef Šegula iz Novevasi peljal se je na cesti proti Mariboru. Zaspal je in padel pod kolo, kjer je obvisel na nekem štriku. Konji so se naprej in so nesrečnega smrtonovarno ranjenega naprej vlekli. Neki kmetje iz Hoč so se srečali in revežu na pomoč prišli. Težko da Šegula okrevala.

Smrtna nesreča. Rudar Lovrenc Frajle v Zgodovinah je bil pijan. Vkljub temu je hotel k svoji ljubici dekli Albini Lavornik. Ta stanuje v podstrežju in zato je Frajle postavil lestvico. Ko je do okna prišel, pa je padel iz lestvice. Zločini si je hrbet in obležal mrtev.

Obešil se je v Mariboru zaradi neke neozdravljive bolezni 30 letni trgovski pomočnik Leopold Müller.

Ljubosumnost. Posestnik Martin Krejačič v Lakotah je jako ljubosumen na svojo ženo, posebno kadar je pijan. Zadnjič je hotel na ženo z revolverja streljati. Ženi se je posrečilo pobegniti. Krejačič pa se bode imel pred sodnijo zagovarjati.

Surova hčerka. V Seci pri Konjicah vrgla Neža Črešna v prepira lastni svoji materi ženo posodo na glavo; vrgla je tudi mater večkrat ob tla in jo ranila. Naznanili so jo sodniji.

V pijanosti utonil. Hlapec Miha Kolar v Rihlih Braslovčah je v pijanosti pri mlinu vodo padel. Voda ga je odnesla 15 metrov daleč. Drugo jutro so ga našli mrtvega. Nesrečnež napoča vdovo in 2 neposkrbljena otroka.

Pretep. Pri neki veselici v Dobričenci pri Celju sta hlapec Rojko in vojak Mitrovac razpajala. Hotela sta siloma v gostilno udreti, iz tatarne so ju vun vrgli. Končno sta metala posode v krmo in sta enega gosta ranila.

V Slov. Bistrici se vrši prihodnji letni se-

jem dne 28. oktobra in se pričakuje ne samo to, da se bode mnogo živine prignalo, marveč tudi da bode prišlo izredno veliko kupcev zlasti iz Moravske in Češke.

Zaradi dekleta sta se pred cerkvijo v sv. Križu stela hlapec Janez Stiplovšek in Anton Gobec. Stiplovšek imel je v robcu težki kamen zavezan, s katerim je svojega nasprotnika večkrat po glavi udaril. Potem je še nož potegnil in sunil Gobcu v prsa ter ga smrtonovarno ranil. Suroveža so zaprli.

V občini okolica Celje se je z glasovi slovenske večine sprejelo občinski proračun za leto 1913. Potrebščine občine znašajo 91.000 K, pokritje pa le okroglo 50.000 K. Da se primanjkljaj v znesku 41.000 K krije, dvigalo se bode 75% občinske doklade in 15% naklade na užitninske davke. Lepo gospodarstvo! Slovenski narodnjaki so pač lahko ponosni na svoje zmožnosti.

Nesreča. Pri podiranju dreva v Sernjakovem gozdu v Sv. Lenartu pri Gornem gradu padlo je drevo na delavca Franca Dolar. Ranilo je nesrečneža tako težko, da bržkone ne bode več okrevale.

Neverjetna surovost. Mesar Franc Pustek vrgel je fanta Ferdinanda Flis iz Ločiča pri Vranskem čez balkon podstrešne sobice na dvorišče, kjer je Flis z zlomljeno nogo obležal.

Ukradel je nekdo v Celju čevljarju Francu Sentočniku skoraj novo kolo v vrednosti 140 K.

Mrliča najdi so s Velicanih pri Ormožu. Mrtvi mož je neznan, od 40 do 50 let star z odsekanim srednjim prstom na levi roki. Občevanja je imel z mlino, kakor se iz nekaterih njegovih zapiskov razvdi. Obdukcija mrliča je dokazala, da je umrl na srčni kapi.

Zopet v spanju ubit. Posestnik Jožef Polanec iz Visoče pri Planini je spal v hlevu Adama Kinza v sv. Jurju j. ž. V spanju mu je nekdo 560 K denarja ukradel. Dolži se te tatvine nekega Valentina Guček iz Praprotna. — Pa še en tak slučaj moramo zabeležiti. Posestnik Jože Kranjc prodal je na sejmu v Teharjih svojega vola prav dobro. Iz veselja se je napil in v pijanosti blizo Škofje vasi na travniku zaspal. Ko se je zbudil, je opazil, da mu je nekdo denarnico s 400 K ukradel.

Ogenj. V Slovenskem Gradcu je pogorelo Kramerjevo gospodarsko poslopje. Domači gasilci in oni iz sv. Martina so celo noč delali, da so ogenj omejili. K sreči ni bilo vetra. Škode je za 8 do 10.000 kron. Baj je nekdo nalašč zažgal.

Slepar s posojili. V Mariboru so zaprli nekega Wrany, ki je z inzerati v raznih časnikih ljudem posojila obljuboval in jih potem za večje svote denarja osleparil.

Nepojasnen slučaj. V Tresternici so našli za vinsko prešo posestnika Franca nadomestnega rezervista Ferdinanda Timmer z glavo v gnojnici mrtvega ležati. Preiskava bode dognala, ali se je tukaj zgodil zločin ali pa nesreča.

Smrtni strel. 8 letni posestnikov sin Jožef Omulec v Oblakah je pasil živino. Neki okroglo 14 letni fant ga je pri temu z revolverjem obstrelil. Kroglja je šla dečku v glavo. Prepeljali so ga takoj v ptujsko bolnišnico, kjer je revček par dni pozneje umrl. Ker ni imel deček z revolverjevim strelcem nobene prepira, se je dotičnik bržkone z nabasanim revolverjem igral ter je v neprevidnosti nesrečnega dečka ustrelil.

Tečaj za živinorejce se vrši na deželni sadjarski in vinogradniški šoli v Mariboru od 18. do 23. novembra 1912. Dobijo se tudi podpore za udeležbo. Tečaj ima namen, da teoretično in praktično udeležence podučiti gledé krmljenja, postrežbe in reje govede. Poduk se vrši v nemškem jeziku. Vse nadaljnje pogoje je razvideti iz inzerata v današnji številki našega lista.

Izginil je, kakor se nam iz sv. Lovrenca v slov. gor. poroča, viničarski sin Johan Duh. Deček menda ni imel veselja šolo obiskovati. Star je 12 let, slaboten, ima dolgi obraz, rujave lase in nima seboj nobenih dokumentov. Kdor kaj ve, naj to nam ali orožnikom sporoči.

Iz Koroškega.

Mlad tatinski parček. Komaj 16 letna Marija Gappl bila je pri svoji teti, posestnici Jožefi Legat v sv. Ulriku pri Beljaku uslužbena.

Pričela je tudi takoj ljubavno razmerje s 17 letnim hlapcem Luka Kronik. Ker stariši te mlečozobe ljubezni niso trpeli, sklenil je čedni parček pobegniti. Marija Gappl ukradla je svoji teti hranilno knjižico za 4000 K. Dvignila je iz šparkase 3000 K in je pogovorila ljubčeka, da se z njo v Ameriko odpelje. Kupila sta si nove obleke in se odpeljala čez München v Hamburg, tam pa v parniku proti Ameriki. Medtem je teta opazila tatvino in napravila naznanilo. Čedni parček se v Filadelfiji ni smel iskrati, temveč se je moral lepo nazaj v Hamburg peljati. Tam so policaji parček sprejeli in v spremstvu sta napravila zaljubljenca pot k deželni sodniji v Celovec. Denarja nista imela prav nič več.

Zaprli so v Celovcu hlapca Tomaža Schweiger; dolžijo ga, da je svojega bivšega gospodarja posestnika Schaller v bližini Paterniona napadel in smrtonovarno ranil. Tudi ima Schweiger baje neki vlom na vesti.

Medeni tatovi. Posestniku Polzu v Gaisbergu pri Unterdranburgu bilo je ukradeno iz čebelnika za 60 K medu. Baj sta to dva fanta storila, ki sta med deloma snedla, deloma pa naprej prodala.

Pijanega obkradel. V Etterndorfu prenočil je hudo pijani posestnik Vinko Maier v hlevu nekega trgovca. To priliko je porabil hlapec Jožef Pervonik in je posestniku iz žepa 190 K ukradel. Pa so ga hitro dobili in sodniji izročili.

Obešil se je pri Oberdranburgu dunajski časninar Joh. Raschka iz obupa.

Pokvarjeni deček. Na kolodvoru v Celovcu so aretirali gimnazijskega učenca Jožefa Skala iz Prage, ki je od doma po izvršitvi tatvin pobegnil, da si „svet ogleda“. Smrkolin imel je tudi oestro nabasani revolver pri sebi.

Težka nesreča. Pri Maria-Wörthu je pri delu padel delavec Joh. Verhounig velik kos lesa na glavo. Smrtonovarno ranjenega so odpeljali v bolnišnico.

Pregnani vlomilci. Posestnik Daumnig v Untergoriachu šel je zadnjič ponoči domu. Pri neki samotni hiši je opazil dva moža, ki sta ravno vrata vlomila. Daumnig je imel revolver in je zavpil nad vlomilcema. Tatova sta nanj ustrelila. A tudi Daumnig je ustrelil, nakar sta tatova zbežala.

Utonila je v Friesachu občinska ubožica Ema Grabnegger. Bila je žganjepitju udana.

Obešil se je v Maltatalu delavec Matija Šerlink iz Saifnitza iz naznanjih vzrokov.

Oče in sin ponesrečila. Delavca Schwarzenbacher, oče in sin, sta pri delu v Radlgraben oba naenkrat ponesrečila. Zlomila sta si oba dva noge.

Tatvine. V Beljaku je učenec čevljarja Einöder svojemu gospodarju denarja za skupno 100 K ukradel. Baj je izvršil tatvine skupno z nekim pomočnikom. — Tesarju Salzmann v Wolfsbergu ukradel je nekdo, ko je spal, 200 K denarja, srbno uro in niklasto verižico.

Slepar. Iz St. Paula se poroča, da so zaprli nekega agenta Ulrika Willmann, ki je ničvredne ure kot zlate prodajal in tako ljudi sleparil. Izvršil je tudi razne druge goljufije.

Nesrečni otrok. Iz St. Vida se poroča, da je padel 2½ letni sinček deklet Lassnig iz prvega nadstropja skozi okno na cesto. Smrtonovarno ranjenega otroka so odpeljali v bolnišnico.

Zastrupila se je že dalje časa brezposelna 24 letna Marija Schrötter v Celovcu. Odpeljali so težko bolano v bolnišnico.

Pretep. Zaradi neke stave sta se v Celovcu skregala kučijaž Šabic in neki vojak. Zadnji je končno potegnil nož in je Šabica težko ranil.

Dezertirala sta infanterist Viktor Mizelli in dragonec Miha Edlinger. Obadva sta preje tudi tatvine izvršila.

Tajnostna najdba. Na grobu pred kratkim pokopanega vojaškega zdravnika dr. Müller v Celovcu najdi so 7 mesečni človeški plod. Kako je tja prišel, se ne ve.

Zaprli se šele pred kratkim iz ječe izpuščene Jakob Stocker, ki je v Pastrici pri Grebinju zopet vlomil in 100 K denarja ter več obleke ukradel. Tega vloga so dolžili najprve nekega Niederlechner, katerega nedolžnost pa se je izkazala.

Automobil povozil je v Celovcu gospo Wainich in je nesrečnica težko ranjena.

Pazite na deco! V Celovcu prišel je 9 letni Alfons Karabelli do steklenice z lugovo esenco. Otrok je iz steklenice pil in si pridobil težke notranje rane.

Zapri so v Beljaku barantača z jesihom Antona Tuder, ki je izvršil baje razne sleparije.

Uboj. V St. Mareinu pri Wolfsbergu sta se Avgust Kollmann in Ernst Tafernerje. Kollmann je potegnil nož in je Tafernerja z njim v srce sunil, tako da je bil ta takoj mrtev. Ubijalca so orožniki sodnji oddali.

Rop. Na poti med vasmii Krenn in Töffner je bila Antonija Teurman od dveh fantov napadena. Oropala sta ji 13 K denarja in verižico za uro.

Politični napad.

Bivši američanski predsednik in zopetni kandidat za predsedništvo Roosevelt je bil v mestu Milwaukee od nekega socialista obstreljen. Napadalec je socialist John

Theodore Roosevelt.

Schrank, katerega bi ljudje kmalu ubili. Roosevelt ni bil težko, a ne smrtonosno ranjen. Vključ težki svoji rani imel je ednurni govor; potem žele se je pustil od zdravnikov preiskati.

Carina.*)

(Nadaljevanje.)

Razločujemo razne vrste carine, in sicer: avtonomno (autonomer Zoll) in pogodbeno carino (Vertrags- oder Konvenzionalzoll). Avtonomno carino po svoji volji upelje, zviša, zniža ali opusti vsaka država za se. Pogodbena ali konvencionalna carina pa se upelje le na podlagi sklenjenih pogodb med različnimi državami. Jedna država se zaveže za pogodbeno dobo pod vogojem, ako mu dovoli druga ravnost, da ne bo zvišala carinskih nastavkov, ali pa da za gotove predmete sploh ne bo pobirala carine. S konvencionalno carino se toraj omejuje avtonomija države glede pobiranja carine v svoji lastni državi. Slednje vrste carina se upelje potom takozvanih carinskih in trgovinskih pogodb. K taki omejitvi sili državo potreba, zagotoviti in povpešiti svoj trgovinski promet s tujimi državami potom pogodbe, in sicer glede visokosti carinskih in drugih bremen v tuji državi in potom dogovorov glede omejitve ali opustitve izvoznih ugodnosti, ktere dovoli tuja država svojemu izvozu, ki pa bi morda potem otežkočili tekmo domače trgovine in bi silile domačo državo, da dovoli izvozu domačih izdelkov in pridelkov jednake ugodnosti.

Najvažnejša točka v carinski pogodbi je po današnjem razvoju carinstva v kulturnih državah določba o uvozni carini. Najdemo

*) Glej članek pod tem naslovom v 40 številki našega lista.

pa v taki pogodbi tudi določila glede prehodne carine, potem izvozne carine, nadalje odstavke o carine prostih predmetih tržnega prometa i. t. d. Te slednje navedeni predmeti se imenujejo retur-blogo (Retourware).

Carinski nastavek (Zollsatz) je oddajni znesek, ki se naklada na davčno enoto. Seznam vse carine kakšne države ali vseh carin, ki jih je treba odrajtati v kakšnem carinskem ozemlju, navedenih z davčnimi enotami in carinskimi nastavki, imenujemo carinsko tarifo (Zolltarif).

V kolikor zadevajo carinske pogodbe visokost breme, obstojijo deloma v tem, da se zniža do gotove meje pri natanko določenih predmetih avtonomna tarifa (Ermäßigungen), deloma pa obstojijo v obveznostih (Bindungen), to je, država se zaveže, da v pogodbeni dobi ne bo zvišala dotičnih nastavkov avtonomne tarife, oziroma ne bo opustila carine prostega uvoza gotovih predmetov. Vse točke dogovora glede tarife se navadno sestavijo v takozvani pogodbeni tarifi (Vertragstarif).

Po kraju, kjer se zahteva plačilo carine, razločujemo med zerno (Binnen Zoll) in obmejno carino (Grenz Zoll). Medzerna carina se odrajta na pripravnih krajih sred kakega gospodarskega ozemlja, n. pr. ob cestah, mostih, brodih i. t. d., ne da bi ti kraji tvorili mejo dotične dežele. Obmejna carina pa je ona, ki se plačuje na meji dotičnega teritorija; imenuje se toraj tudi vnjanja carina (Außen Zoll). Popolnoma pa je vseeno, ali so meje bodisi v resnici meja le dotične države, bodisi meja večih držav, ki so se zvezale v carinsko enoto (Vereinszölle).

Obmejno carino, ki se pobira na meji, delimo v uvozno, izvozno ali pa prehodno carino (Einfuhr-, Ausfuhr-, Durchfuhr Zoll). Pri naših današnjih prometnih razmerah je uvozna ali importna carina (Einfuhr Zoll) najvažnejša. Plačuje se (svoj čas so jo nazivali tudi konzumno carino) na meji ozemlja, ko se pripelje blago, ki ni carine prosto, od zunaj čez mejo. Če se govori v današnjih dneh o carini sploh, misli se navadno le na uvozno carino, kajti ona je — kakor sem ravnokar rekel — najvažnejša v carinstvu. Izvozno carino (Ausgangs-, Esito-Zoll) je treba odrajtati, če se izvozijo pridelki in izdelki iz domačega ozemlja v tujino ali takozvano carinsko tujino (Zollausland). Tuja država pa še nikakor ni carinska tujina. Omenil sem namreč že poprej, da lahko tvori več držav carinsko enoto ali društvo (Zolleinheit, Zollverein), v katerem slučaju imenujemo tako carino društveno carino (Vereins Zoll). Izvozna carina se je nakladala svoječasno pogostoma in je dovela do varstvenega sistema, o katerem še hočem pozneje kratko govoriti. Dostikrat so jo razne države za gotove predmete tako zvišale, da se sploh niso mogli izvažati. Namen tega početja je bil, da je država hotela te pridelke in izdelke zadržati doma, ker jih je domače ljudstvo silno potrebovalo. Ako se kaže n. pr. slaba letina, ako obstoji nevarnost, da izbruhne vojska, prepove država izvoz raznega zrnja, krme, slame i. t. d., kar je umljivo. Prehodna carina (Durchfuhr Zoll) se nazivlje ona carina, ktera se naklada pri prevozu blaga skozi carinsko ozemlje. V novodobnih državah se ne plačuje več.

Carina se bodisi pobira po vrednosti blaga (Wert Zoll), bodisi po meri in teži ali ceno blaga, ki ni carini prosto. Zgodovinski je ta carina najstarejša in se je tako že pobirala v starem in srednjem veku. Ker se ravna po vrednosti ali ceni blaga, ima to prednost, da

obremeni posamezno blago različno, da se ločuje kakovost blaga ter se ozira na naraščanje in padanje cen blaga.

Carina po meri in teži se pobira po enotah (od 100 kil, 1 hektolitru) ali pa od komadov. Medtem ko je določitev carine po vrednosti zaradi marsikaterih nedostatkov težavna — n. pr. odpošiljatelj naznači vrednost blaga zelo nizko, in pri nebroju došlih produktov ni mogoče nadzorovati natanko vsake posamezne pošiljave — je določitev carine po meri in teži lahka, priprosta in pa po ceni; ne ovira nameta, ker je blago stehitano, zmerjeno ali tehtano, ni ga toraj še treba ceniti, kar bi pri ogromnem prometu delalo neznesno sitnost, n. pr. dela sitnosti pošiljalca, ne povzroča prepiru med državo in sprejemnikom blaga ter se lahko tudi na mnogih krajih pobira. Carina se pobira od kosmate ali bruto teže (toraj z zavojem me pri takem blagu, kjer to tarifa predpisuje, druga pa odločuje čista teža. Sicer pa se dostikrat dovoli sprejemniku blaga, da se sme blago stehitati brez zavoja; to lahko zahteva tudi carinska oblast, ako se ji zdi zavoj nenavaden. Pri tekočinah, n. pr. vinu, se sodi, stekleno i. t. d. ne smejo odračunati od teže.

Od nekaterih predmetov se plačuje carina po komadih (ur. klobukov), zlasti pa živina. Specifična carina (ali carina po meri in teži) ima skoro isti učinek kakor carina pod vrednostjo, če razvršča carinska tarifa posamezne predmete po kakovosti v več vrst (Gradations—Staffel Zoll). O našega izvoza glave goveda v Nemčijo se n. pr. ne plača zmiraj jednaki znesek, ampak carinska tarifa razločuje: vole, mlade vole, krave, telce i. t. d. in se od njih plačuje carina različne visokosti.

Drawbacks (nemško Rückzölle) so povračila carine pri izvozu blaga, za ktero se je plačala carina ali druga davščina že pri uvozu v carinsko ozemlje.

Diferencialna carina (Unterschiedungs- oder Differenzial Zoll) je ona, ki naklada blago jedne in iste kakovosti z različno visokimi carinskimi nastavki.

Znak razlike je bodisi način uvoza — ali se blago upelje po vodi ali na kopno — bodisi pa se nanaša to znamenje na izvir blaga, iz ktere tuje države pride; nadalje na posredni ali neposredni uvoz, jeli pride blago posredno iz tuje vnašo ali ne — na trgovinske pogodbe s tujimi državami i. t. d.

Diferencialna carina je lahko

- a) nižja kakor pa normalna carina (Zollabschläge, détaxes);
- b) višja kakor je normalna carina (Zuschlagszölle, surtaxes). Razven splošnih razmer za upeljanje visoke diferencialne carine da povod za njo navadno ta ali ona tuja država.

Ako n. pr. nalaga država A na uvoz pridelkov iz kake gotove države B nevarno visoko carino, ki pa je sicer od produktov drugih sosednih držav C, D ne pobira, odgovori ji na pritožbo producentov vlada B z rekom: „zob na zob“ ter tudi zahteva neprimerno visoko carino za uvoz pridelkov in izdelkov iz države A (Retorsions- oder Kampf Zoll). Ako zavlada tako razmerje med dvema državama, imenujemo ga carinsko vojno (Zollkrieg).

Manjša nego normalna carina se navadno pobira le pri uvozu pridelkov iz kolonij v evropsko državo. Tako n. pr. nalaga Francija približno za polovico manjšo carino na sladkor i. t. d., ki se pripelje iz njenih indijskih kolonij.

Da pa ne pride med dvema državama do

Delati in ne obupati

je najboljšo sredstvo proti nesreči, bedi in otožnosti. Delati pa zamore človeka le, ako je zdrav. Kdor ima bolečine, n. pr. revmatične, gihtične, glavobol, zobobol, kdor si je vsled prepiha ali prehlajenja kaj pridobil, mnogokrat ne more na svoje delo iti. Za take med našimi čitatelji naj bi bilo mgljav sledeče pismo, ki ga je pisal Njegova Presvitlenost Jožef Princ Rohan v Schottwien: „Presenetljivi vpliv Elsafluid prekosi res vsa pri-

čakovanja in zamorete objaviti, da so meni in mojim znancem Fellerjev Elsafluid in Elsa-pilule pri največjih boleznih, kakor glavo-in zobobolu, bodanju, trganju, bolečinah v križu, nahu, bolečinah v želodcu, slabosti itd. izborno služili; zlasti pri oslabiljenem vidu okrepča Elsafluid oči, vsled-tega ga kot v domačiji neobhodno potrebno zdravilno sredstvo najbolje priporočam.“

Zato naj bi imeli tudi naši čitatelji vedno Fellerjev bolečine odpravljajoči, zdravilni, okrevalni fluid z zn. „Elsafluid“ v hiši, da odpravijo

bolečine, okrepčajo muskeljne, živce, osvežijo in oživijo truplo, kajti ta je res dober in to, kar tukaj pišemo, ni samo reklama.

Tako bodete tudi Vi proti marsikateri bolezni varjeni in zamorete vedno sveži in krepki na delo iti. Naši čitatelji, ki hočejo ta preprakt poskusiti, dobijo Fellerjev fluid z zn. „Elsa-fluid“ za 5 kron franko, ako naravnost na dvornega lekararja E. V. Feller v Stubici, Elsaplatz 8. 241 (Hrvatsko) pišejo.

Serbisches Militär.

Linien Inf. Garde Inf. Stabs-Off. i. Parade Kavallerie-Offz. Artillerist Infanterie Kavallerie

1909

je med temi polovica ljudi, ki v Avstriji sploh niso več vojaški službi podvrženi. Infanterija bi morala imeti magacinske puške (model Mauser 99, kaliber 7 mm). Srbska armada je jako slabo izveščana in oborožena in vojaški strokovnjaki jo naravnost zasmehujejo. Naša slika kaže (od leve na desno): linijskega infanterista, gardeinfanterista, štabnega oficirja, kavaljerijskega oficirja, artiljerista, infanterista in kavaljeriste.

Bulgarisches Militär:

1. Kavallerist (Sommer-Uniform)
2. Generalst. Offz. 3.4. Infanterie.
3. General 1. G. Kavall. Offz.
4. Kavallerist (Winter-Uniform)
5. Artillerist.

8 cm, pri gorski artiljeriji pa 7½ cm. V vojnem času postavi tudi vsak infanterijski regiment 2 poljski bateriji, 1 depot-bataljon in 1 kompagnijo tréna. Naša slika kaže bulgarske vojake i. s.: 1. kavaljerista (v poletni uniformi); 2. generalštabovega oficirja; 3. in 4. infanteriste; 5. generala; 6. kavaljerijskega oficirja; 7. kavaljerista (v zimski uniformi); 8. artiljerista.

Samo K 1.95

A detailed black and white illustration of a horse standing in profile, facing right. The horse is wearing a dark, patterned blanket that covers its back and sides, leaving its head, neck, and legs visible. The blanket has a decorative border and a central panel with a subtle pattern. The horse's mane and tail are short and dark. The background is plain white.

Neobhodno potrebne za
svacega lastnika konj so
naše znamenite za vodo
neprodorne štrpavne konj-
ske odeje, ki so komple-
velike, iz posebno debele,
gorke Brnske voljne iz-
delane ter vsled tega konje
pred vsakim prehlajenjem
varujejo in vedno zdrave
obdržijo. Naše štrpavne
konjske odeje se dobijo v

vsaki poljubni barvi in se od neke [uničene] fabrike po sledečih izredno nizkih cenah prodajo.

1 kos konjska odeja, kompletna, velika	samo	K 1-95
2 konjska odeja	"	K 5-70

3 „ konjska odeja, „ „ „ „ „ K 97-
6 „ „ „ „ „ „ „ „ „ K 11-

Edina razprodaia po povzetju:

M. Swoboda, Dunaj, III., Hiessgasse 13—114.

M. Swoboda, Dana, M., Michigan

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Kako se napravi prav dobro kisló zelje. — Takšno kisló zelje se zadobi samo iz velikih, trdih in takih glav, ki nimajo predebelih listnih reber ali žil. Ko se je kapus pobral, naj se spravi v kak suh prostor in sicer tako, da izhlapi lahko iz njega preobila voda. V tem prostoru naj se pusti nekaj dni. Preden se glave zrižajo, izrezati se jim morajo štóri. Najlaže pa se štóri izrežejo, ako se glave razpolovičijo in nato iz vsake glave štór konično ali v obliki stožca izreže. Za tem se kapus na zeljnem ribežnu ali obliču razreže. Ko se devajo glave v oblič, naj se položijo vanj tako, da bo glava s prerezano stranjo ležala na nožih. Zriban kapus naj se spravi potem v dobro osušene sodike. Vsaka plast zribanega kapusa naj se sproti posoli in z lesenim kolom dobro stlači. Z vlaganjem naj se na prečopisani način nadaljuje, dokler se je sodečk ali kad napolnila cziroma ves zriban kapus pospravil. Posode za kisanje kapusa naj bodo rajši ozke in visoke, kakor pa široke in nizke. Če se kapus pravilno ne skisa, tiči vzrok navadno v tem, da se ga je premalo ali pa premočno osolilo. Množina soli sme znašati 1 do 8 odstotke. Ako se vzame malo soli, se kapus oprej skisi, ali tako kisló zelje se ne zdrži tako dolgo kakor bolj močno osoljeno. Pri premočnem solenji pa se pojavi ravno nasprotno, po takšnem solenji zadobi kisav oster, grenak okus. Ko se zribano zelje vlaga, doda se mu lahko raznih dišavin in sicer takšnih, kakršne komu ugajajo. Sicer če se niso dodale dišavine kapusu pri vlaganju, dodajo se ko se dene kisló zelje kuhat. Vrhnja lahko, plast naj se nekoliko bolj močno posoli, pokrije z opranimi zeljnimi listi, na nje se položijo pooblane in primerno prikojene deske, ter obteže s kameni. Iz kisave sme pritli le toliko vode, da so deske z njo popolnoma pokrite. Ako ni prišlo toliko zeljnice na vrh, naj se dolije 3 odstotna solna raztopina. Kisav se bolje udrži, če se nekoliko zeljnice iz kadi odtoči in jo nadomesti s slano vodo. Slana, dolita voda pa pospeši tudi vrenje, pri katerem se razvija mlečna kislina in katera prepreči, da se kisav ne pokvari. Najprimernejša temperatura za to vrenje je 10 do 15 stopinj C. Po vrenji naj se motna, penasta tekočina ali zeljnica zvrha pobere, zeljno listje naj se nadomesti s kako kunjó ali ruto in nalije navrh slane vode, ter obteži konečno oprane deske s kamenjem. Da zadobi kisav vinsko-kislí okus, mora kolikor mogoče hitro povreti, kar se pa doseže le tedaj, če se jo spravi v primerno topel prostor. Ko je kisav pravilno povrela, naj se prestavijo kadi ali čebri v klet. Pazi naj se, da bo kisav vedno pód vodo. Ako ni na vrh kisavi dovolj tekočine, naj se skuha solna raztopina in na se jo, ko se je ohladila, zlije navrh.

Kdaj naj se spravi šelin ali zelena pod streho. S pospravljanjem šelina naj se prične, kakor hitro ne vspogone zunanji listi k tlor. Izkopajo naj se rastline z lopato, korenin držeča se zemlja naj se odstrani, odstranijo naj se pa tudi spodnji listi in stranske korenine. Puste naj se le notranji listi ali tako zvano srce, kajti, če se to odstrani, začne koren gneti. Tako očiščene rastline naj se nato prisujejo v vlažen pesek v kaki kleti.

Ali se me namazati petrina naravnost na deblo drevoja? — Poudarjali smo že večkrat, da se ne sme namazati petrina ali sploh vsako tej enako sestavljeno lepivo naravnost na deblo. Vkljub temu pa se dobe še dandanes takšni kmetovalci, ki se za to svarilo niti ne zmenijo. Lepivo si še kupujejo ali papirja pa ne, ker ne verjamejo, da bi zamoglo to mazilo lubadi škodovati ali pa morda zato, da si prihranijo par vinarjev. Poznam kmeta, ki je prišel te dni k meni pritožiti se, da mu je mnogo onega drevoja, ki je bilo s petrino namazano, usahnilo. Poprašam ga, kako pa je to mazilo uporabljal. Povdal mi je, da ni hotel preveč časa zgubiti, zato pa da je petrino kar naravnost na deblo namazal. Seveda našel sem na to takoj vzrok, zakaj je ono drevo usahnilo. Zapomnite si toraj dobro, da se ne sme namazati raznih lepil za lovenje predicev naravnost na deblo, ampak da se mora djati oziroma privezati krog debel najoprejši papirni pas in šele na tega naj se namaže petrina.

Ženitna ponudba.

Posten mladenič srednje starosti s 3000 kron prihranka, želi v zakon pošteno mladenko ali vdovo brez otrok, ki ima svoje posestvo, trgovino ali krčmo. Naslov: „Fahrmeister“ poste restante St. Lorenzen ob Marburg. 933

Ženitna ponudba.

Mlad 27 let star izvrsten mož za vsako obrt s par tisoč kron dote, se želi oženiti na kakšno domačijo in si išče ženo v srednjih letih. Ponudbe naj se pošiljajo na „M. F.“ v upravni strovo tega lista. 929

Pekarija⁹²²

na najbolj obiskanem tržnem prostoru Spodnje Štajerske se pod ugodnimi pogoji prodaja oziroma v najem odda. Pojasnila daje Franz Skasa, Selet pri Velenju (Selle bei Wöllan).

Čevljarski pomočnik,
priden, za lepo delo, se takoj
sprejme pri Mat. Lorentsčitsch,
čevljarski mojster v sv. Le-
nartu slov. gor. 928

Pozor !

50.000. parov čevalj, 4 pare
čevalj za le K 8:50.

Zaradi vstavljenja plačil večih velikih fabrik se mi je naročilo, da veliko množico čevljev globoko pod izdelovalno ceno oddam. Prodajam vsled tega vsakomur 2 para žnoraštih čevljev za gospe in 2 para žnoraštih čevljev za dame, usnje, rujava ali črna, galosirano, trdno željzina usnjata podloga, veleeleganta najnov. facija, velikost po štev. Vsi 4 pari stanejo le K 8-60. Posilje po povzetju J. Gelb, eksport čevljev. Ne-Zanderjev štev. 53.

Neu-Sandez stev. 55.
Izmenjava dovoljena ali denar
nazaj. 917

Malo posestvo 926

³/₄ ure od mesta Ptuj pri
Grajeni se takoj proda. —
Naslov pove uprava „Štajerca.“

Pridni in trezni

koniski hlapec

se takoj sprejme pri Hana
Toplak, Irgovcu v Jursineh
pri Ptoju. 930

00010000

Hranilnica (Sparkassa)

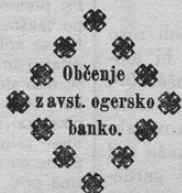
vlad. državnega mesta Ptuj

Vstanovljena
leta
1862.

Čekovnemu računu št. 808051 pri c. kr. poštno - hranilničnem uradu.

Mestni denarni zavod.

priporoča se glede vsakega med hranilnične zadeve spadajočega posredovanja, istotako tudi za posredovanje vsakršnega posla z avst. ogersko banko. Strankam se med uradnimi urami radovoljno in brezplačno vsaka zadeva pojasni in po vsem vstreže.

Ravnateljstvo.

Vstanovljena
leta
1862.

Giro-konto pri podružnici avst. ogerske banke v Gradcu.

Uradne ure za poslovanje s strankami ob delavnikih od 8-12 ure.

Vsaka dama

pozna že mnogo let sem izvrstno, slavno razširjeno desinfekcijsko sredstvo Lysoform (originalna steklenica 80 vinarjev), katero se za umivanje rok in instrumentov, za vsakdanjo intimno žensko toaletno, nadalje za vsako vrsto desinfekcije ter odprave duha povsod na zemeljskem globusu

rabi

ali velika množica dam ne ve, da izdelujemo tudi krasno, fino dišečo antiseptično milo, ki obdrži kožo nežno in svežo. To milo je izdelano iz najboljšega, čistega surovega materiala, vsebuje 1% Lysoforma in ima kolosalno izdatnost, je torej v rabi jako štedilna. — Prinašamo jo pod imenom

Lysoform-milo

po ceni 1 krona za en kos v trgovino. — Le napravite enkrat poizkus in Vi bodele to fino dišečo antiseptično milo vedno kupili. — Cena je le navidezno visoka, v resnici pa je to milo ceno; kajti velika je in jako izdatna. Zanimivo knjigo o »zdravju in desinfekciji« Vam pošljem na zahtevo zastojni in franko. A. C. Hubmann, referent »Lysoform tvornice«, Dunaj, XX., Petraschgasse 4.

Močnoglasne harmonike

izdeluje najbolje in najceneje

Franz S. Jost, Gradec 16

Lazarettgasse Nr. 1.

Cenik zastojni! V reparaturo vposlane harmonike se poštne prosto nazaj pošlje. Mnogo zahvalnih pisem dokazuje dobroto mojih izdelkov.

Kupi ali v najem se vzame dobro vpeljana

gostilna

z malo trgovino v Ptujem ali Mariborskem okraju. Ponudbe naj se pošljejo na upravništvo tega lista.

Ali potrebujete orožje?

Dobri revolverji od K 5—, Avtomatične repet. pištole kal. 635 mm od K 36—. Fini fiobert-tešingi od K 835. Cene puške za lov in šajbe v najvišji kakovosti. Wernld. infant. puške skoraj nove K 750. Take odrezane v obliki karabinerja za kroglo 100/200 korakov K 12—, za šrot (kal. 28) po K 1350. Pišite takoj po cenik 1 (brezplačno) na strogo rečno fabrik o ročja A. ANTONITSCH v Borovljah 41 (Koroško).

!!! 500 kron !!!

XXXXXXXXXX

Posestvo

Vam plačam, ako moja Wurzelverliger „Riasalbe“ ne odpravi tokom 3 dni in brez bolečin Vaših kurjih oči, bradavic, rogove kože. Cena 1 posodice z garancijskim pismom 1 krono. Kemény, Kaschau, I. Postfach 12/234, Ograko. 925

ki obsega cimrano hišo na sadonosnik, vrt za sadje, njive, in travnike za skupaj fundus s instruktorsko takoj prodaja. Vprašajte lastnika Mat. Lazar, Hajdin št. 49, pri Ptujem.

Kredite vsake vrste

in sicer: posojila za ranžiranje, kredite za jamstvo, intabulacijo, konto-korrent in metatit. preskrbi pod najkulantnejšimi pogoji in diskretno zastopstvo zavoda. M. Sommer Eggenberg-Gradec, Grasberger-Straße 51.

Posestvo „Puschlhof“

pol ure od Velikovec, v lepi legi, z okrog 15 hektarji njiv, 10 hektarji travnikov, 1 hektar vrta, z lepim sadjem, rabo stelje in lesa, skupaj s kmetijskimi stroji z obratom na gepelj, se 1. marcem 1913 pod ugodnimi pogoji v najem odda. Vprašanja na E. J. Strauß, Velikovec (Völkermarkt), Koroško.

Veliko presenečenje!

Nikdar v življenju to presenečenje! 600 kosov za samo 3 K 80 h.

Ena krasna pozlač. prec. anker-ura z verižico, gre natanko, kar se 3 leta garantira, ena moderna židana kraljica za gospode 3 k. najfin. žepnih robcev, 1 nežni prstan za gospode z imit. drag. t. kam. kamenjem, ena nežna eleg. garnitura damskega kinca, oblačila iz krasnega koljerna iz orient. biserov, mod. damski kinč s pun. zaklepom, 2 eleg. damska armbanda, 1 par uhanov s pun. kaveljem, 1 krasno žepno toaletno zrcalo, 1 usnjata denarnica, 1 par gumbov za manšete 3 gradov duble-zlato s patent-zaklepom, veleleg. album za razglednice, najlepši razgledi sveta, 3 j. pr. meti, velika veselost za mlade in stare, 1 jako praktični seznam ljubavih pisem, za gospode in dame, 20 korespondenčnih predmetov in še 600 drugih rabnih predmetov, neobhodnih v vsaki hiši. Vse skupaj z uro, ki je sama ta denar vredna, stane samo 3 K 80 h. Pošlje po povzetju centralna razp. hiša.

Ch. Jungwirth, Krakova šte. 63. NB. Pri naročbi 2 paketov se doda zastojni 1 prima angleško besedilo. Za kar ne dopade, denar nazaj.

Naznanilo.

V času od 18. do 23. novembra 1912 se obdrži na deželni sadjarski in vinogradniški šoli v Mariboru

živinorejski tečaj.

Ta tečaj ima namen, da živinskim lastnikom, njih sinovom oziroma njih uslužbenecem v kratki, poljudni obliki najvažnejše o kravljenju, rejni in střeženju govede teoretično in praktično raztolmači. Glavni ozir se jemlje na razmere, ki vladajo v pokrajinah z vinogradstvom.

Število udeležencev določeno je na 30.

Prosilci za sprejem v ta tečaj zamorejo po razmerju danih sredstev podporo dnevnih 2 K dobiti. Da to podporo dosežejo, morajo to izrecno omeniti in po občinskem predstojniku potrditi pustiti:

1. Da so sami revni posestniki,
2. sinovi oz. uslužbenci takih.

To potrdilo priložiti je že naznanila k tečaju; omeniti je obenem prosilčevo starost.

Prosilci za sprejem, ki se ne potegujejo za podporo, naj to v naznanilnem pismu izrecno omenijo.

Tečaj obsega vsak dan 3 ure teoretičnega poduka in s uri praktičnih navodil.

Podučni jezik je nemščina.

Naznanila je vposlati do 10. novembra na podpisano mesto.

Ravnateljstvo deželne sadjarske in vinogradniške šole v Mariboru.

Karl Kasper

trgovina z mešanim blagom in zaloga smodnika

PTUJ

priporoča svoje bogato zalogo

špecerijskega blaga,

nadalje smodnika za lov in razstrelbe, cindžore ter predmete municije za lov kakor patrone, kapseljne, šrot itd., nadalje glavno svojo zalogo v umetnem gnojju za travnike, njive in vinograde i. s. Tomažova moka, kajnit itd., nadalje rafin. bast in bakreni vitriol itd. po najnižjih cenah.

Da se rejcem žrebet omogoči, podučiti se o cenah žrebet in doseči tudi boljše cene za svoja žrebeta, kakor pri prodaji na domu nikdar ne doseže, ker ima pri tej prodajalec prav ogromne stroške, — vpeljalo je mesto štiri nove sejme za žrebeta in sicer vsak prvi torek v mesecih avgust, september, oktober ter november. Ptuji povabilo je k tem sejmom vse kupee, ki so doslej svoje potrebščine na žrebetih potom havziranja v tem in krili; napravilo je tudi v mnogih časopisih potrebno reklamo za te sejme. Pričakovati je torej, da pride jako veliko kupcev na te sejme in leži torej v interesu rejcev žrebet, da pripeljejo na sejem tudi mnogo svojih žrebet.

Na teh sejmihi so kobile in žrebeta štandgelda proste.

Župan: Jos. Ornig l. r.

Na parni žagi
Alberta Ružička v Rogoznici,
na železniški progi postaje Ptuj, se vedno vrste okroglega lesa (Rundholz), ter tudi po najboljših cenah kupujejo; nadevski les, tudi najmočnejši, v „lonu“ najmočnejše; prodaja se tudi vse vrste dil in lesa lesa najceneje in izdeluje, ter obljublja solidnejše; kupuje in prodaja se tudi vse sodarskega lesa. Vsakdo se lahko na to mnogo let kot solidno poznano firmo zaupljivo obrne.

MOCCA WÜRFEL
findet der allerfeinste, fix und
sindig gezeckerte Kaffee
ein Würfel mit 1/2 Liter,
kostet 16 Heller.
ÜBERALL ZU HABEN!!
CWENGER, FABRIK, LAGENFURT.

Priznana solidna stara firma orodja
Franz Sodja
fabrika pušk
v BOROVLJAH na Koroškem
razpošilja na zahtevo svoj cenik vsakemu
zastonj in franko.
Vi dobite tu iz prve roke izborne ročne izdelke. Največja gotovost strela, brez konkurence, najnižje cene.
Pošiljate na vpogled radovoljno brez obveznosti.

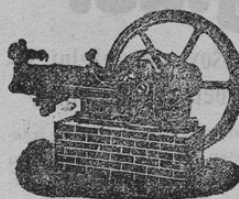
Posedniki, za stavbo hiš!
Korpusko lepno apno, Portland- in Romancement, kerze in stare „Eisenbahnšine“, opeka za in vse železne potrebščine se kupi po fabriški ceni in najceneje samo pri
Hans Andraschitz
celjska zaloga železa, cementa in apna v Mariboru,
Schmidplatz Nr. 4.

SINGER
„66“
šivalni stroj 20. stoletja.
Kupujte le v naših prodajalnah ali skozi naše agente.
Singer Co., akc. dr. za šivalne stroje
Ptuj, Hauptplatz 1.

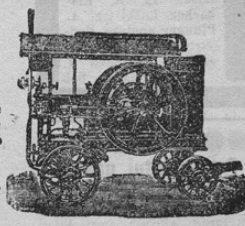
Prejete pred posnetki! Vse od drugih prodajalen šivalnih strojev imenoma „Singer“ ponujamo stroji so izdelani po imenu naših strojskih sistemov, ki nastajajo v tajnosti, delazmožnosti in konstrukcijah daleč za našimi novjšimi sistemi.
Na pr. vprašanja vsakokrat zaželjeno pojasnilo!
Pri vsakem šivanju in stopljanju zastonj in franko. — Reparaturne vse vrste se napravijo hitro in obračunajo najceneje.

Vozički za otroke
(Kinder-Sitz- und Liegewägen), v katerih lahko otrok sedi, pa tudi take za ležati, imata vedno v zalogi in priporočata po 13, 16, 20, 24, 30, 35, 40—50 K. Cene so nizke, vozički so lično in močno izdelani. Pismenim naročilom se hitro, pošteno in točno ustreže.
BRATA SLAWITSCH, trgovina v PTUJU.

Priznano dobro in ceno
se dobi
rezano blago, perilo in obleke
pri **Adolfu Wesiak, Maribor, Freihausgasse-Nagysstraße**
(od novega Hauptplatz proti „Narodnem domu“) v novo zgrajeni „Warenhalle.“

Motorji
za surovo olje z visokim pritiskom od 16 do 100 HP. Obratni troški 1 do 1 1/2 vinarja za uro in konjsko moč.
Benzin-, petrolin- in benkol-motorji leže in stoječe konstrukcije od 1 do 50 HP, ter lokomobili od 2 do 20 HP. Obratni troški 5 do 6 vinarjev na uro in konjsko moč.
J. Warchelowski
Dunaj, III., Paulusgasse 3. — Budapest, VI., Váci körút 37
Ugodni plačilni pogoji. — Ceniki in obisk kupcev brezplačno.

Najboljša pemska razprodaja!
Ceno perje za postelji!
1 kg. sivih alisanih 2 K; boljših 2 K 40 h; na pol belih 2 K 80 h; belih 4 K; belih mehkih 5 K 10 h; 1 kg. najfinejših su-ženo-belih, alisanih 6 K 40 h, 8 K; 1 kg. flauuma (Daunen) sivega 6 K, 7 K; belega 10 K; najfinejši prsni 12 K. Ako se vzame 6 K, potem franko.
Gotove postelje
iz krepkega, rdečega, plavega, belega ali rumenega nankinga, 1 tuhent, 180 cm dolg, 120 cm širok, z 2 glavnima blazinama, vsaka 80 cm dolga, 60 cm široka, napolnjene z novim, sivim, trajnim in flammastim perjem za postelje 16 K; pol-daune 20 K; daune 24 K; posamezni tuhenti 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; glavne blazine 3 K, 3 K 50, 4 K. Se pošlje po povzetju od 12 K na prej franko. Izmenjava ali vračevje franko dovoljena. Kar se ne dopada denar nazaj. S. Benisch, Deschenitz Nr. 716, Litzka, (Böhmen). Cenik gratis in franko.

Peter Kostič-a naslednik Celje
na glavnem trgu zraven apoteke
priporoča svojo zalogo: Otroških igrač, raznih vrst usnatega blaga kakor kofre, taške za šolo, za nakupovanje in za denar, toaletne reči, pisalne in kadilne predmete. Razne stvari iz jekla npr. brestek, žlic, nože za žep in prave Solinger britve itd. Blago iz celuloida in roga, kako tudi pletarsko blago npr. korbe za potovanje vseh vrst. Razno blago iz stekla in porcelana, talarje, piskre, sklode, flaše, glaze in druge v to stroko spadajoče reči. Bazarini oddelek že od 20 vin. naprej. Posebno lepe reči pa za 80 do K 120.

Priporočljiva domača sredstva.
Kitajski železni Malaga, kapljice za okrepčanje krvi proti slabosti in bledičnosti (Bleichsucht) itd.; steklenica 2 K.
— Tekočina za prsa in pljuče, stekl. 120 K proti kašlju, težki sapi itd. — Čaj in pijače za čiščenje krvi 80 vin. — Čaj proti gihtu 80 vin. — Balzam za giht, ude in živce stekl. 1 K; izvrstno mazilo, ki od strani bolečine. — Bleiburški živinski prašek 120 K. Prašek proti odvajanju krvi v živalski vodi 160. — Izvrstni strup za podgane, miši, ščurke 1 K. — Razpošiljatev L. Herbst, apoteka, Bleiburg na Koroškem.

Prodaje se
gostilna
z lepno hišo, gospodarskim poslopjem, 4 orale njiv in travnikov, vse pri hiši, ob okrajni cesti Poličane-Makole ležeča, stara in dobro idoča kréma, pod ugodnimi plačilnimi pogoji. — Ta ista se odda tudi v najem. Več pove lastnica gospa Antonia Krainik v Studenih pri Poličanah.

Na obroke!
Kdor hoče poceni uro in verzič kupiti, naj piše natančni naslov. — Vsled velikih zaključkov oddajam po celem Avstro-Ogrskem takoj za K 14 — prvotno pravo srebrno remontoar-tro s 3 srebrnimi pokrovi najfinejše gravirano. In ceno 14 karatno zlato verzič, najmodernejše pancer-facije, c. kr. puncirano, 60 gramov težko, za K 140 — po mojih ugodnih pogojih samo 4 K na mesec. Takojšnja dobava. Vseposvodi proti povzetju prve svote K 14.
R. Lechner, hiša z zlatim blagom, Lundenburg št. 190.

Otročji vozički
za 12, 14, 16, 18, 20 K
in tudi finejše sorte v velikem izboru se dobiva v veliki trgovini
Johann Koss
CELJE
na kolodvorskem prostoru.
(Zahtevajte cenik).

Oblastveno avtorizirani
civilni geometer
Richard Stiger v Ptuj
(novi rotovž, II. nadstropje)
priporoča se za izpeljavo razdelitev posestev, omejitev in določitev mej, popravkov mej in vseh drugih v to stroko spadajočih del.

Najcenejše stenske, budilne in žepne ure dobite pri:
R. Almoslechner, Celje, Spitalgasse,
nasproti hotela „Stadt Wien“
ustanovljeno l. 1865.

Stenske ure od 3 K naprej srebrna žepna ura skupno s pravo srebrno verzičo od 12 K naprej; niklasta budilnica z jako močnimi zvonci 3 K; vse zlato in srebrno blago po najnižjih cenah. Vse zlatnine in srebrnine so pregledane od c. kr. urada za punciranje na Dunaju. Vsa popravila ur in zlatnine se najsolidneje in najbolje pod 2 letno garancijo izvršuje.
Izmenjava in nakup starega zlata ter srebra.

Pridni
švajcer
s 4 delavskimi močmi k 40 kravam proti do-
bremu plačilu se sprejme s 1. ali 15. novembrom.
Vprašanja na Marijo Linnering, Maribor. 879

veliko priporočamo
veliko trgovino Johann Koss, Celje na kolodvorskem prostoru
zaradi njene solidnosti, nizkih cen in velikega izbira, kjer se s samo dobrim blagom postreže; tam se vse dobi, kar vam le potrebuje, naj si bode **manufakturno blago, gotovih oblek za moške, ženske in otroke, oblake, čevlje, sploh obutalo, štrikane in šifonaste srajce, kravate, otročje vozičke, na-**

Milijoni
rabijo proti

kašlju

hripavosti, kataru zaslinjenju, krčnemu in oslovskemu kašlju

Kaiserjeve prsne karamele
s „3 smrekami“

6100 not. potr. sprideval zdravnikov in zasebnikov jamčijo za sigurni uspeh.

Jako uspešni in dobrookusni bonboni.

Cena 20 in 40 vinarjev. Doza 60 vinarjev. Se dobi pri: H. Molitor, apoteka v Ptuj, Ig. Behrbalk, apoteka v Ptuj, Karl Herrmann Laški trg, A. Elsbacher, Laški trg, A. Plunger, apoteka, Podčetrtek, Hans Schneider, apoteka v Brezicah 856

Priložnostni nakup.

Staroznana krojaška obrt, lepo urejena, s sortirano zalogo, se zaradi slučajne smrti takoj takoj pocieni prodaja. Proda se tudi lahko s hišo vred pod ugodnimi pogoji. Marie Tabor, Celje, Herrengasse 5, 886

Reparature na šivalnih strojih

izvršijo se v naši delavnici hitro in strokovnjako. Singer Co., akc. dr. za šivalne stroje, Ptuji, Hauptplatz 1. Največje in najstarejše podjetje za šivalne stroje. Na vprašanja vsako zaželeno pojasnilo. Muštri šikanja in šivanja zastoj in franko. 863

Posedstvo,

ki obsega 1 hišo na Schlossbergu, hlev, šupa, vrt s sadnim drevjem, za 5.200 K.; nadalje eno posedstvo, ki obsega hiše št. 71 na Schlossbergu s stanovanji za 5 strank in vsem potrebnim, vrt s sadnim drevjem, za 34.000 K. Več pove lastnik Georg Hraštnik, Schlossberg pri Celju.

Razpošiljam orožje vsake vrste 563

na 10 dni za poizkušnjo in vpogled. Enocevne Lancaster-puske od K 20—, dvocevne Lancaster-puske od K 30—, Hamerles-puske od K 70—, flobert-puske od K 8—, revolver od K 5—, pištole od K 2— naprej. Ugodni plačilni pogoji. — Ilust. cenik zastojni. F. Dušek, fabrika orožja, Opočno št. 2052 na drz. zel. Češko.

Lepa nova hiša!

Zidana, z opeko krita, ima 4 sobe, 2 šparherd-kuhinji, velika klet, perilna kuhinja velik vrt za zelenjavo, je v lepem mirnem kraju blizu ceste in šole, 1/2 ure od Maribora, se takoj prodaja. Cena je 8.500 K., pri pogodbi je potrebno 3000 kron, ostalo se lahko na leta izplačuje. Več o tem pri lastniku Franz Podlpinik, Thessen 37, pri Mariboru. 901

Prodajam lepo malo posedstvo

katero obstoji iz lepe zidane hiše, 3 sob, kuhinje, dve veliki kleti, nova štala, svinjski hlevi, kozolec, domači mlin, jako močna voda, pripravno za umetni mlin ali žago, lep sadovnjak, 4 orali zemlje, leži na lepem kraju blizu mesta in kolodvoru Slov. Gradec; se pocieni prodaja za 10.800 K. Naslov: Max Murko, kovaški mojster, Eitweg, Post St. Andrae, Lavanthal, (Koroško). 898

Nove priložnosti!

Werdn-Infanterijske puške model 67/77 za kroglo kal. 11-2 mm 8 K 50 h. Ista puška, praparjena za šrot kal. 28, na 60 korakov dobro ustreljena samo K 12—. Puška za potovanje za zložiti (Reisumklappflinte) kal. 16, se nosi jako prijetno v rukzaku, samo 36 K. — Flobert-puske kal. 9 mm za kroglo in šrot, fino delo, nese daleč, zbije izvrstno, jako lahki pok 24 K. — Fina lancastre-dvojna puška kal. 16, z dolgim kjučem, levo chokb. 80 K, prima 95 K. — Fina puška (Büchsenflinte) kalib. 16/9-8, z dolgim kjučem 70, prima 95 K. — Fina flinta (Büchsenflinte), kjuč med petlini 10 K, prima 100 K. Največja garancija. Friedr. Ogris, puškar, St. Margareten Rosental, Koroško. Po strelu napravijo moje dobro in trajno izdelane puške dobremu strelcu največje veselje.

Proda se 781

lepa hiša

z vrtom v Brezicah na Savi pod zelo ugodnimi plačilnimi pogoji. Več pove lastnik gosp. Anton Woschitschko v Slov. Bistrici.

Kovačnica

se oda s 1. oktobrom v najem; več se izve pri 770

Otto Švaršnik,
Majšperg pri Ptuj.

Korpulenca + debelost

odpravi znameniti pristni dr. Richterjev čaj za zajutrk. Edino neskojljivo sredstvo prijetnega okusa in garantirano zanesljivega vpliva. En zav. K 250, 3 zav. K 7—; dopolnitev postopne prosta od inštituta „Hermes“, München 154, Baaderstr. 8. — Spričevala: dr. med. Qu.: konstatira 5—6 ja celo 9½ kg znižane teže v ca 21 dneh. Dr. W. K. v K.: Z uspehom Vašega čaja za zajutrk jako zadovoljen... Dr. Sch. E. v B. Sem jako zadovoljen s čajem za zajutrk, ker je moja teža se znižala. Gospa M. v D. Na moje največje veselje sem izgubila 40 funtov teže. 816

Zasluzek

2-4 K na dan in stalno z lahko priljubljen strikarijo v lastni hiši z mašino za hitro strikanje „Patenthebel“, nedoseženo mnogostranska, praktična in trajna, (jeklene ključavnice). Poduk lahek in zastojni. Garantirano povsod trajno odjemanje dela. Prospekt zastojni. Podjetje za pospeševanje domačih strikarij Karl Wolf, VII., Mariahilferstrasse št. 82. 815

Čitajte in čudite se!

!! Nezasišano !!

600 kosov za samo K 3'80.

Ena krasna pozlač. 36 urna preciz. anker-ura z veričico, gre natančno, zakar se 3 leta garantira, 1 mod. zidana kravatna za gospode, 3 k. najf. žepnih robcev, 1 pretan za gospode z imit. plemenitim kamenjem, 1 cigar-špic z bernsteinom, 1 eleg. damska broša (novost), 1 krasno žepno toaletno zrcalo, 1 usnjata denarnica, 1 žepni nož s pripravo, 1 par manšetnih gumb, 3 prsni gumbi, vse duble-zlato s patent-zaključ. 1 nežni album za slike, ki ima 36 slik, najlepše sveta, 6 predmetov, za šalo, velika veselost za mlade in stare, 1 izredno koristni seznamek pisem, 20 koresp. predmetov in še 500 kom. div. predmetov, neobhodno v hiši potrebnih. Vse skupaj z uro, ki je sama denar vredna, stane samo K 3'80. Pošlje po povzetju Dunajska hiša blaga P. Windisch, Krakova Nr. W. NB. Za kar ne dopade denar nazaj. 902

Tomaževa moka „zvezdina znamka“

na travnikih, pašah, deteljisti in krmilnih poljih že skozi desetletja priznana ceno fosforjevo-kislo gnojilo.

Tomaževa moka „zvezdina znamka“ zviša žetev in izboljša kakovost.

Tomaževa moka „zvezdina znamka“ v jeseni ali pozimi na grapavo brazdo potrošena, je tudi za pomladanske setve izrednega vpliva.

Tomaževa moka „zvezdina znamka“ se le v plombriranih vrečah, na katerih je označena vsebina in ki nosijo varstveno znamko, oddaja in se dobi v vseh z našimi plakati označenih prodajalnah.

Fabrike Tomaževih fosfatov
z z. o. z. BERLIN W.

874 Sviri se pred manjvrednim blagom!

Št. II. 43 320
5.221

Razglas.

Tečaji za pletenje košov na deželni vničarski šoli Silberberg b. Leibnitz.

Da se po celi deželi vdomači in razširi znanje izdelovanja navadnih, v gospodarstvu, zlasti pri vinogradništvu in sadjarstvu potrebnih izdelkov pletenja (Korbflechtwaren) ter da se kmetijskim delavcem za zimski čas delo in zaslužek preskrbi, sklenil je deželni odbor, da priredi na omenjenem zavodu v zimskih mesecih tečaj za pletenje košov (korb), ki se prične s 1. decembrom in traja do 15. februarja. Za tečaj se sprejme 12 udeležencev.

Udeleženci dobijo od zavoda poleg brezplačnega poduka tudi prosto stanovanje; le za hrano, ki jo tudi zavod preskrbi, morajo mesečno 24 K plačati.

Naznanila se imajo zgoditi do 15. novembra pri štaj. deželnem odboru potom občinskega ali okrajnega zastopa ali kmetijske filialke.

Pogoji so: Starost najmanj 16 let, pristojnost v kakšnji štajerski občini, predložitev navadnega spričevala in zasigurnjenje plačila zgorajšne svote za hrano.

Gradec, 8. oktobra 1912.

Od štaj. deželnega odbora.

Ceno Posteljno Perje in davne

1 kila sivih, žilanih K 2—, boljših 2-40, napol belih prima 2-60 K, belih K 4—, prima kot davni mehkih K 6—, veleprima K 7—, 8— in 9-60. Davne sive K 6—, 7—, bele prima K 10—, prsni flavni K 12—, od 5 kil naprej franko.

Gotove napolnjene postelje

iz tesno-nitega, rdečega, plavega, rumenega ali belega inleta (nankinga), 1 tuhent, ca 180 cm dolga, 120 cm široka, skupaj z 2 blazinama za glavo, vsaka ca. 80 cm dolga, 60 cm široka, dovolj napolnjeno z novim, sivim, flavmastim in trajnim perjem za postelj K 16—, napol davne K 20—, daunsko perje K 24—. Posamezne tuhne K 10—, 12—, 14—, 16—. Posamezne blazine za glavo K 3—, 3-50, 4—. Tuhne 200: 140 cm velike K 13—, 15—, 18—, 20—. Blazine za glavo 90: 70 cm velike K 4-50, 5—, 5-50. Spodnje tuhne iz najboljšega gradla 180: 116 cm velike K 13— in 15— pošlje od 10 K naprej franko po povzetju ali naprej-plačilo 659

Max Berger, Deschenitz a 115 (Böhmerwald).

Brez rizike, ker je imenjava dovoljena ali se vrne denar. Bogato ilustrovani cenik vsega postelnega blaga zastojni

Ljudska kopelj mestnega kopališča v Ptuj.

Čas za kopanje: ob delavnikih od 12. ure do 2. ure popoldne (blagajna je od 12. do 1. ure, zaprta); ob nedeljah in praznikih od 11. do 12. ure popoldne.

1 kopelj z vročim zrakom, paro ali „Brausebad“ z ruho K —60; postrežba K —10.

Lepo posedstvo,

ki obsega: 2 stanovanjski hiši, 1 hlev, vse novo narejeno, zidano, z opeko krito, z gostilniško koncesijo in iztočom žganja, okroglo 13 oravov zemlje, travniki, njive, gorice in gozd za podirati; posedstvo leži 1/4 ure od postaje Poličane (Pölttschach) in se iz proste roke prodaja. Več povč lastnik Hans Wouk, Poličane. 907

Langen & Wolf

Dunaj X, Laxenburgerstr. 53

inženirska pisarna: Gradec, Annenstrasse št. 10

Originalni „OTTO“-motorji

za bencin, benco, perolin, „sauggas“ in surovo olje

Bencin-lokomobili

s streho ali brez nje.

Mašine za obdelovanje lesa.

Kompletno pohištvo za žage in mizarske delavnice.

Ledenice in hladilne uredebe.

Obisk inženirja, proračun stroškov, projekt 506 A. B. Z. zastojni.

Razglas.

Na kuharski šoli v „Deutsches Mädchenheim“ v Ptuj.

se odda nekaj prostih mest za revne kmetijske hčerkice, ki se hočejo kuhati naučiti. Dekice dobijo vso oskrbo in stanovanje; v svojem prostem času pa se jih porabi v službi za domače gospodinjstvo. Prošnje je vložiti čimhitreje pri mestnem uradu v Ptuj.

J. Ornig župan.

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptuj zraven kladnice in plinarske hiše postavljena je parna žaga vsakomur v porabo.

Vsakomur se les hlodi itd., ter po zahtevi takoj razžaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati, spahati i. t. d.

Ogenj!!

Pri vsaki hiši je treba zagalic. Kupujte in zahtevajte po vseh trgovinah „Štajerske užigalice“! Glavna zal. firma brata Slawitsch v Ptuj.

Bolane svinje

Nešto zahvalnih in priznanih pisem priča o neizmordni vrednosti „Vak“ svinjarskega sredstva. V „Vak“ svinjarsko sredstvo za preprečitev in zdravljenje pri vsem svinjskim kugam so že več kot 50 let priznane Obelisk-svinjske kapljice „Sussanol“.

Pazite na varstveno znamko „Obelisk“ in ime „Sussanol“ ter navedite druge preparate kot ničvredno posnemanje odločno zam. Se dobi v največjih apotekah. Poštna razpošiljatelj vsak dan po

Apoteki „zum Obelisk“

VIKTOR HAUSER v Celovcu, Kardinalplatz.

Ptuj: apoteka Behrbalk in apoteka pri zamorcu H. Molitor.

carine, vzame se že iz šestdesetih let sem v vsako carinsko in trgovinsko posebno določba (dogovor glede boljših ugodnosti, Meistbegünstigungsabrede). V ti klavzuli se zaveže država, da državi B, da se sme ta takoj in brez zadržke udeležiti vsake ugodnosti, pomeni pravice ali pa znižanja izvozne in uvozne carine, katero je država A že dovolila ali pa še dovolila kakoli tretji državi.

Po namenu upeljanja razločujemo konečno carino ali davčno carino (Finanz- oder Steuerzoll) in pa varstveno carino (Schutz-Zoll) in pa varstveno carino (Schutz-Zoll). Finančno carino upelje država z goljzaradi trgovskega prometa, varstveno pa zaradi tega, da se mednarodni promet z dotičnim pridelkom tako podraži, da več ne izplača izvoz ali uvoz tega ali tega produkta. Vsaka varstvena carina strmi na pravico za podraženjem tujega blaga na našem ozemlju. Država sicer tudi pri nalaganju varstvene carine doseže lepe dohodke, toda pri upeljanju varstvene carine misli ista pred vsem na splošno gospodarski namen; tuja konkurenca naj namreč omeji v prid domačemu blagu, domačim pridelkom. V sled carine se zvišajo stroški pridelovanja oziroma izdelovanja. Če imeti izdatke povrnjene s ceno blaga naših trgov, mora povzdigniti cene, kar bi ne storil, če bi mu ne trebalo plačati varstvene carine. Naš domači pridelovalec ima pa, če tuje blago še res potrebno, ker domače izdeluje s podraženjem cene, takoj dobiček, tudi on lahko zahteva višje cene. Ako pa na domačih tleh dotičnega blaga dovolj, izplača se lahko vsled visoke varstvene carine tuji uvoz. Visokost varstvene carine ni od tega, v kolikor je ravno predmetno potrebno varstva. Čista ali priprosta varstvena carina (einfacher Schutz Zoll), ki nalaga tujemu blagu, postane lahko prohibitivna, zabranjevalna carina (verbotende-Ausschließungszoll), če so carinski davki tako visoko odmerjeni, da se tuja konkurenca tudi brez prepovedi uvoza docela izključi. Učinek te carine je ravno tak, kakor pri državi prepovedala uvoz dotičnega blaga. Če potem domači producent lahko opomore, umljivo; saj pa je tudi glavni namen nalaganja te vrste carine ta, pomoči za časa neugodnosti, nezgod, slabe letine i. t. d. ti ali oni.

J.—ž.—č.
„Gosp. gl.“

Ali imate bolečine? Revmatične, gihtične, glavobol, zobobol? Če se valed prepiha prehladi? Poskusite Fellerjev fluid z zn. št. 1, ki odpravi bolečine in zdravi in se rabi tudi pri boleznih, ki jih prbu, križu, členkih. To je res dobro! To ni samo reči, ampak izkušnja tucat 5 K franko. Dober tek! Zdrave želodce, ki kar rabimo Fellerjeve odvajalne Rabarberplule z zn. št. 2. Poskusite jih! 6 skatlic franko 4 kron. Izdelovalec dr. E. V. Feller, Stubica (Elsaplatz 24) na Hrvaškem.

Bragi časi. Meso zelenjava, ogije; vse postaja dražje. Zato da dvakrat bolj cenijo Maggijevi izdelki za juhe, katerih niska cena se spreminja: tudi so izvrstno sredstvo za dobro, zdravo juho, ker se z njimi privarči gorivo in mnogo dragih dodatkov. Vrednost imajo pri varčnih gospodinjah Maggijeve kocke juho po 5 vin., ker kocka — samo s četrtilitra vrele vode — da takoj delikatno govejo juho; le ta, se vporablja za način kot navadne doma pripravljene juhe, to je kot juha iz kuhinje, za polivanje prikuh, omak i. t. d. Pri kupovanju pazite na priložnost: na ime „Maggi“ in varstveni znak s križem.

Pazite na Vaše zdravje! Bodite previdni in ne prenapejte vaše živce! Ako pa želite, da pojmajo vaše telesne in duševne moči, treba je, da vzamete primerno krepilno hrano. V ta namen je izborna svetovno-znana redilno sredstvo Nutrigen, ki vsebuje najplemenitejšo redilno snovi in kri sestavljajoče soli. To sredstvo lahko zastoj poskusite, ker dobi vsako zastoj poizkušnjo in za namitvo podučno knjižico od Nutrigen-podjetja, Budapest, VI., Hajos-utca 3, odd. 175.

Najvišje odlikovanje. Titania-tvornicam kmetijskih in domačih strojev v Welsu Zg. A. se je za njih prvotne masine že opetovano in tudi letos na razstavi v Welsu kot najvišje odlikovanje srebrni državni dobiček podelili.

Kdor išče ceni nakupni vir za rabne predmete in priložnostna darila vseh vrst, naj zahteva potom dopisnice od priznane izborne tvrdke c. in kralj. dvorni liferant Hanns Konrad, razpisalna hiša v Mostu (Brux) št. 1597 (Čaško) bogato ilustrirani glavni katalog s 4000 podobami, katerega pošlje omenjena firma na zahtevo vsakomur zastoj in franko.

Loterijske številke.

Gradec, dne 12. sept.: 83, 18, 5, 13, 20.
Trst, dne 19. oktobra: 7, 4, 89, 68, 75.

Zopet ozdravjujoci

bodejo svoje končno ozdravljenje z rabo Scottove emulzije vplivno podpirali, ker jo celo oslabei želodec lahko sprejema in polno prebavi. Ako se pomisli, da daje vedno enakomerna, izborna kakovost posameznih snovi Scottovi emulziji posebno redilno moč, se lahko razume, zakaj je raba v času ozdravljenja za mlade in stare tako koristna. Pri tem je Scottova emulzija tak dobro-okusna, da jo odrasli in otroci radi jemljejo.

Cena originalne steklenice 2 K 50 h. Se dobi v vseh aptekah. Proti vpošiljavi 50 h v znamkah na SCOTT & BOWNE, z. z. o. z., Dunaj VII, in pod pozivom na ta list se zgodi enkratna doposiljatev poizkušnje po apteki.

28

Mučna trpljenja živčnih bolezni

zagrenijo človeku življenje bolj nego vsaka druga bolezen

Ali iznajdljivi duh učenjaka našel je vplivno protisredstvo te bolezni v radikalnem sredstvu Nutrigenu, ki vsebuje večidel Lecithin, nadalje kri in muskeljne sestavljajoče redilne elemente. Dolgotrajni zdravniški poizkusi so dognali, da je Nutrigen najboljši in najsigurnejši, tudi pri trajni rabi najneškodljivejši, najlažje prebavljivo sredstvo zoper živčno slabost.

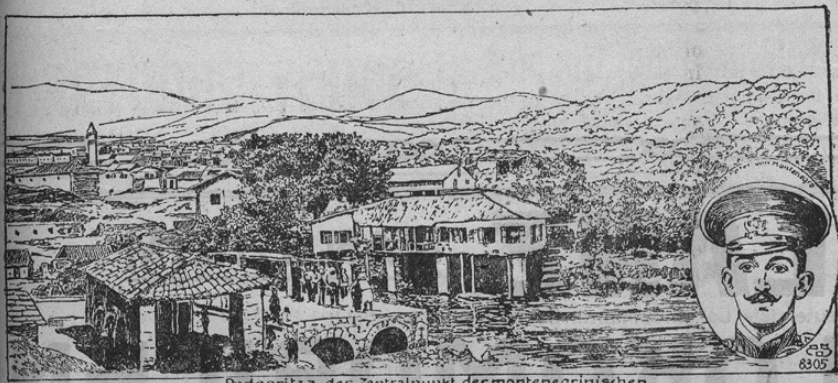
Vsako dobi poizkušnjo Nutrigena in k njej spadajočo zdravniško razpravo popolnoma

zastoj in franko.

Prepričajte se torej osebno o nedosežni dobroti Nutrigena. Zahtevajte gratis-poizkušnjo in razpravo!

Nutrigen-podjetje 918
Budapest, VI., Hajos-u. 3, oddel. 175.

Od vojske.

Podgorica, der Zentralpunkt der montenegrinischen Eisenbahn

Naša slika kaže črnogorsko mesto Podgorica, ki je središče vseh vojnih operacij Črnogore proti Srbiji. Tu se je vojne čete kralja Nikite in vojni materijal zbirali in od tukaj je zaprle glavni naskok proti Srbiji. Par kilometrov od Podgorice leži že turska

meja in takoj za njo utrdbje Platinica, Destič, Tuza itd. V desnem kotu slike vidimo črnogorskega prestolona slednika, ki ima poleg kralja samega glavno povelje nad armado.

Dobri muziki

dobijo v Ptuj službe. Vpraša se pri mestnem uradu v Ptuj.

Mlad

943

trgovski pomočnik

se sprejme v trgovino mešanega blaga Jožef Presker, Zreče pri Konjicah (Rötschach bei Gonobitz.)

Nagrobni

venci

v največji izbiri najceneje pri

Franz Hoinig, Ptuj.

Proda se v enem večem trgu na Spodnjem Štajerskem

25.000 ur 1 ura kron 2.50. 946

hiša z gostilno

in mesarijo. Kje? pove upravnistvo „Štajerca.“ 936

Prav lepo malo 4 orale veliko posestvo

z lepo zidano z opeko krito hišo, lepim gospodarskim poslopjem, vse v najboljšem stanju, lepo veliko rodovito njivo, sadonosnikom, nekaj travnika, potem gozdom in bradami v zelo lepi legi ob poti blizu farne cerkve in šole. Hiša je tudi za vsakega rokodelca, vsako obrt in tudi za gostilno pripravana in se radi preselive takoj za samo 4.400 kron proda. Vse natančneje od Franz Peteline, Zgornja Polkava pri Pragerskem. 938

Blagajničarka,

ki govori nemško in slovensko, sprejme se s 1. novembrom v trgovini z žganjem Franc Hutter v Ptuj. 934

Prodaj lepo

hamersko kovačijo,

lepo zidana hiša, velbana klet in kovačija, 3 sobe, 1 kuhinja, špeis, velb. v gospodarskem posloju dve hiši, špeis, velb, štala za dve kravi, svinjak, dva orala zemlje, prodam vse skupaj za 10.000 kron. Naslov: Max Murko kovač v Eitwegu, pošta St. Andra Lävanthal Koroško. 898

Lepa hiša

ima več sob, kuhinjo, klet, hlev za 1 kravo, 2 svinjaka itd., vrt za zelenjavo in sadonosnik, 1 njiva, vse pri lepi cesti blizu Maribora, se takoj pocieni proda. Več o tem pove Franz Podlipnik, Thessen 37, Maribor. 800

Takoj se prodaj!

Eno prav lepo 11 oralo veliko posestvo s trgovino mešanega blaga, zelo lepim poslopjem, za gostilno, pripravo hišo, ob glavni cesti v lepi ravnini, pol ure od mesta in kolodvoru oddaljena. Zdenja obstoji iz sadonosnika, lepih rodovitnih njiv, travnika in gozda in se takoj radi bolezni za samo 17.000 kron proda. — Natančneje pojasnila daje Franz Peteliniz iz Zgornje Polskave pri Pragerskem. 939

Zelo dobro dočja

gostilna

z trgovino mešanega blaga, veliko lepo nadstropno hišo tik velike farne cerkve, šole in državne ceste. 10 minut od kolodvoru, eno uro od Maribora v zelo priljubljenem lepem kraju, se takoj zaradi preselitve in nezmožnosti slovenskega jezika za samo 31.000 kron pod lahkim plačilnim pogoji proda. Vse natančneje pri Franz Peteline, Zgornja Polkava pri Pragerskem. Vsakemu zainteresu se na zahtevo brezplačno razglednico hiše vpošlje. 937

Enonadstropna hiša

na Hauptplatz-u v Ptuj, primerna za vsako obrt, se pocieni proda. Vprašati je v upravi „Štajerca.“ 948

Malo posestvo 941

obstoji iz okroglo 5 oralo zemljišča (travnik, njive, sadonosnik), 15 minut od farne cerkve, se pocieni proda. Naslov pove uprava „Štajerca.“

V najem se da celo 942

posestvo,

le nekaj malega se pridriži. Posestvo je rodovito, ob okrajni cesti na Vitanje, na vsaki strani ceste njive in travniki, trgovina z mešanim blagom, točenje vina, pive, žganja, 5 minut od premoškopa, nadalje več premičnine se proda; poslojpe v dobrem stanju, z opeko krito. Lastnik: Ignac Marinšek v Stranišah p. Konjice.

Ako hočete svojega moža,

brata, sina, svojo ženo, sestro ali hčerko ali svoje najbližje sorodnike od grozovite navade in pogina pred pijančevanjem rešiti, potem Vas prosimo, da se na nas obrnete; mi Vam bomo tu na lahki in ceni način pomagali, na katerega smo že tisoče ljudi od bede, revščine in pogina rešili.

Seznani Vas bomo z našo metodo, ki se jo lahko rabi, brez da bi pijači udana oseba to kaj opazila. V največjih slučajih sploh ne more razumeti, da spirita ne more več prenesti, on misli, da je temu preobili vzitek vzrok; in vsak dan dobivamo mnogo zahvalnih pism od mož in žen vseh razredov, bogatih in revnih, katerim se je s krasnim uspehom pomagalo. Korrespondenca se vrši pod največjo diskrepcijo in za neškodljivost metode garantiramo; blagovolite čitati, kaj gošpod Unrein Franc v Resicabanya piše:

Veleštovani gospod, Kopenhagen, Dansko!
Prosim bodite tako dobri in pošljite mi dve škatli po poštne povzetju z 20 K. — Imam dva prijatelja, ki sta se hudo pijači udala in rad bi ju odvadil.

Jaz sam sem vpliv „Kina“ poskusil, ker sem tudi hudo pil in si nisem mogel več pomagati. Odkar sem vžil Kinopraške, sem ves drugi človek, sem zdrav in imam vse drugo življenje s svojo družino. Hvala Vam za uspeh Kina, prosim, pošljite mi takej. Rekomandiral bodem še mnogo ljudem, da je Kino jako uspešno sredstvo proti pijančevanju.

S poštovanjem Unrein Franc.
Naš preparat prodajamo po nižji ceni 10 K, pošljemo ga proti naprej-plaćilu ali povzetju, ako se piše na naš naslov, v Kopenhagen. 872

Kino Institutet, Kopenhagen K. 7. Dansko.

Pisma se frankira s 25 vinarji, dopisnice pa z 10 vinarji.

Gospodinje!

Ne kupite putra ali nadomestila za puter, dokler niste glasovite, splošno preiskusene svetovne marke

460

BLAIMSCHEIN

„UNIKUM“

MARGARINE

preiskusili.

„UNIKUM“ ni rastlinska margarina.

„UNIKUM“ se izdeluje iz najčistejše goveje masti (Kornfett) s velepasteurizirano smetano in ima vsled tega najvišjo redilno vrednost ter je v resnici zdrava.

„UNIKUM“ ni umetniški izdelek, temveč najčistejši naravni produkt.

„UNIKUM“ je za 50% cenejša nego navadni puter in garantirano mnogo izdatnejša.

SAMO BLAIMSCHEIN „UNIKUM“ je s stalno državno kontrolo varovana in je to na vsakem zavoju razvidno.

Cenjena gospodinja!

Ne pustite se vsled tega z drugimi naznanili zapeljati in rabite kot nadomestilo za puter, kadar

pečete

cvrete

kuhate

za kruh s putrom

BLAIMSCHEIN'S „UNIKUM“-MARGARINO

Se dobi povsod.

Poizkušnja gratis in franko.

Združene fabrike za margarino in putra, DUNAJ XIV.

Več pridnih

909

sodarjev

se proti dobri akordni plači sprejme v fabriki
Portland-cementa v Zidanemmostu (Steinbrück).

Neprijetne lasi

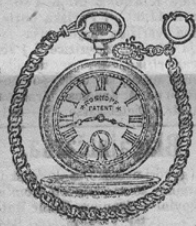
v obrazu, na rokah, odpravi tekem 5 minut

dra. A. RIX odstranjevalec las

gar. neškodljiv, zanesljivi uspeh, ena doza

K 4.— zadostuje. Pošlje strogo diskretno.

Kos. dr. A. RIX laborat. DUNAJ, IX., Berggasse 17/1.

786

K 3.— ura z verižico
priveskom in futralom

stane moja prava ameriksanska anker-remontar-ura, najfinjša zaniklana, 36 urno dobro regulirano anker-kolesje, skupaj z lepo niklasto verižico, priveskom in futralom, dokler traja zaloga, vse skupaj le

K 3.— en kos.

3 leta pisemne garancije. — Pošlje po povzetju.

Max Böhnell,

DUNAJ, IV., Margaretenstrasse 27/51.

Originalni fabrični cenik s 5000 podobami zastoj in franko.

Radium
svetilna budilnica

20 cm visoka, cifernica in kazalci prirejeni z radium vsebujočo substanco, sveti v temi, tako da se čas lahko natančno čita.

Cena enega kosa . . . K 4.—
Z dvojnimi zvonci . . . K 5.—
S štirimi zvonci . . . K 6.—
Radium-godbeni budilnica . . . K 8.—

Športne jope in telovniki za gospode
iz kamelove dlake

ter Beckovo perilo iz kamelove dlake proti gihtu, revmi in išias se dobi le pristno po originalnih fabriških cenah. Specialna tvornica z električnim obratom blaga iz kamelove dlake, sweater, štucni kape, gihtovi rokavi, gihtove noge, ogreja za trebuh, ogreja za kolena, ogreja za noge itd. ter športno blago za lov in zimski šport. Filialka: Karlsbad in Marienbad. — M Beck, Dunaj, 19., Hauptstrasse 30/48. — Natančnejši cenik se pošlje vsakomur zastoj in franko. 888

Najmoderneje urejen

umetni mlin
na Kranjskem,

ki leži ob železnici, s stalno vodno močjo, ki zamore zmleti do 250 vagonov na leto, skupaj s stanovanjskimi in gospodarskimi poslopji, z velikimi skladišči, vse v najboljšem stavbenem stanju, okroglo 9 oratov zemljišča, od katerega bi se dalo en del za stavbišča porabiti, **se poceni proda.** — Prijazne ponudbe pod „Moderne Mühle F. 354“ na anončno ekspedicijo

Jos. A. Kienreich, Gradec. 894

HEINRICH

LANZ

MANNNHEIM

Größte und bedeutendste Lokomobilfabrik Deutschlands empfiehlt

VENTIL-LOKOMOBILEN

mit Leistungen bis 1000 PS.

Für Heissdampf bestgeeignete Betriebsmaschine.

Oesterreichisches Verkaufsbureau: **Emil Honigmann, Wien IX.**